

TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SUNUMU

Dr. Fatih Karahan
Başkan

7 EKİM 2025

ANKARA

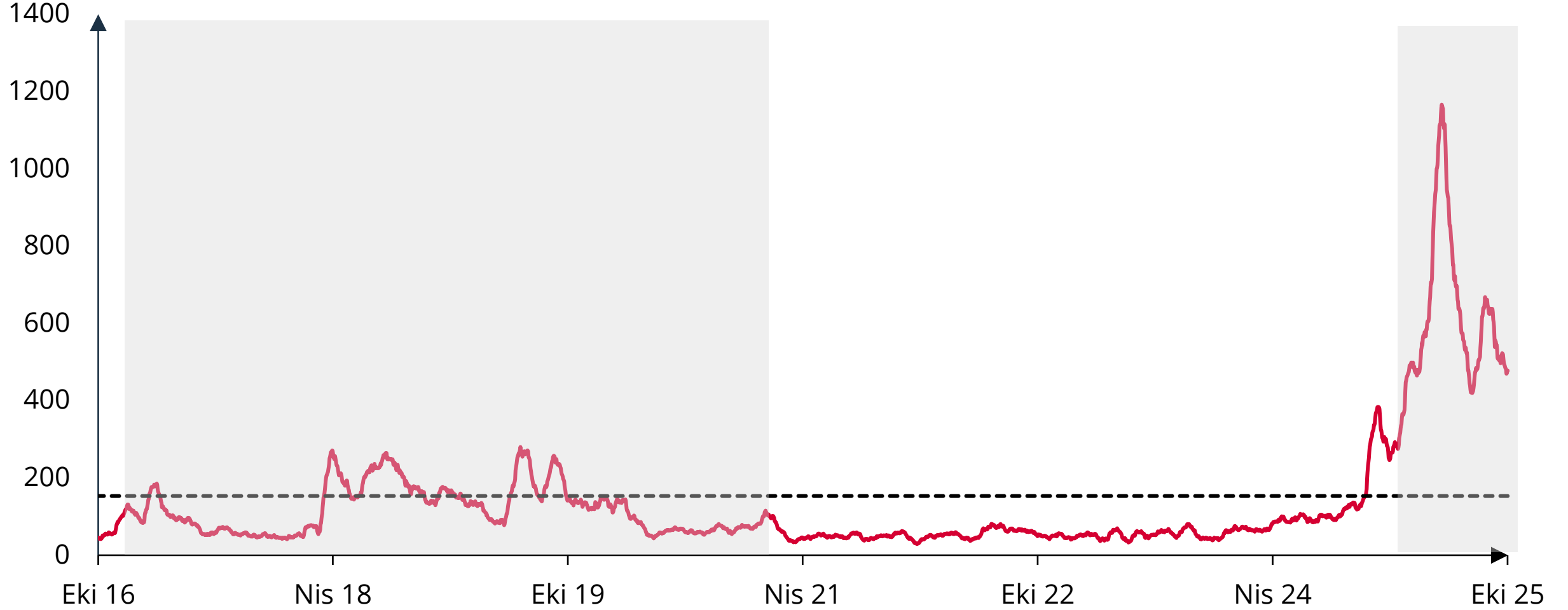
Sunum Planı

- **Küresel Ekonomi**
- **Makroekonomik Görünüm**
- **Para Politikası ve Finansal Koşullar**
- **Genel Değerlendirme**

KÜRESEL EKONOMİ

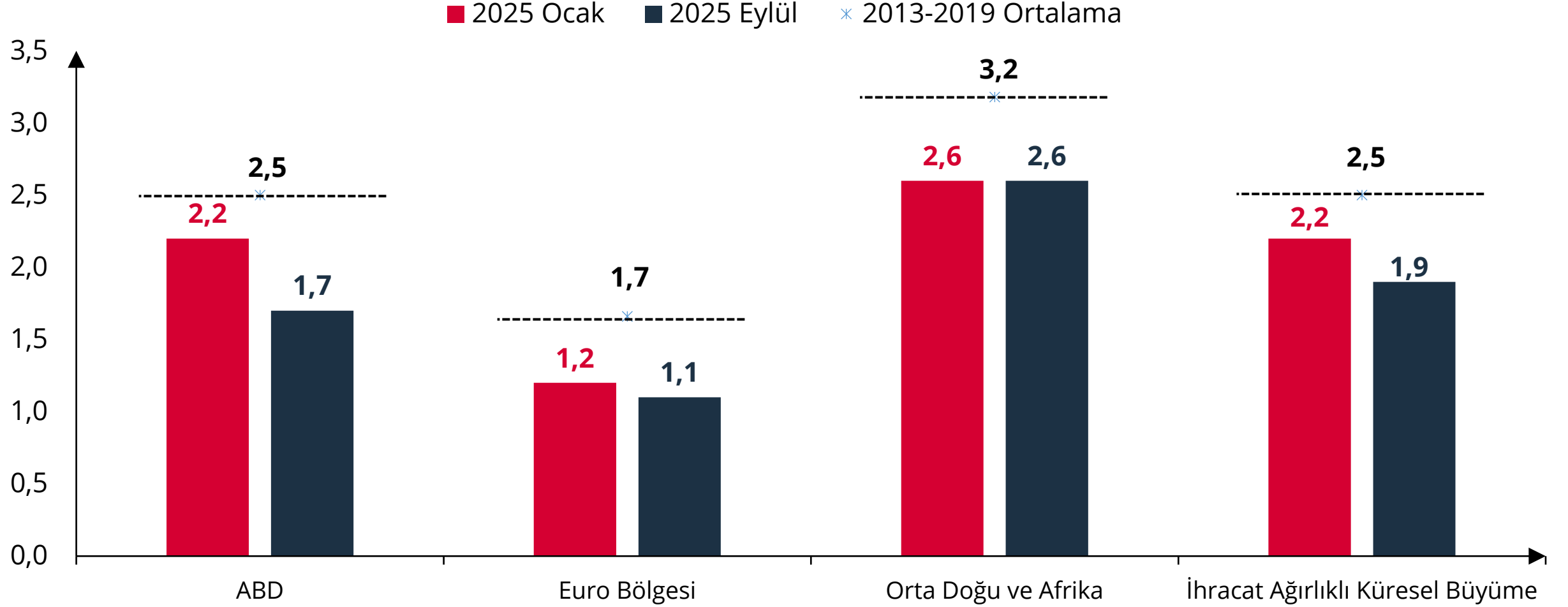
Küresel ticaret politikası belirsizliği yüksek seyretmektedir.

Ticaret Politikası Belirsizlik Endeksi*

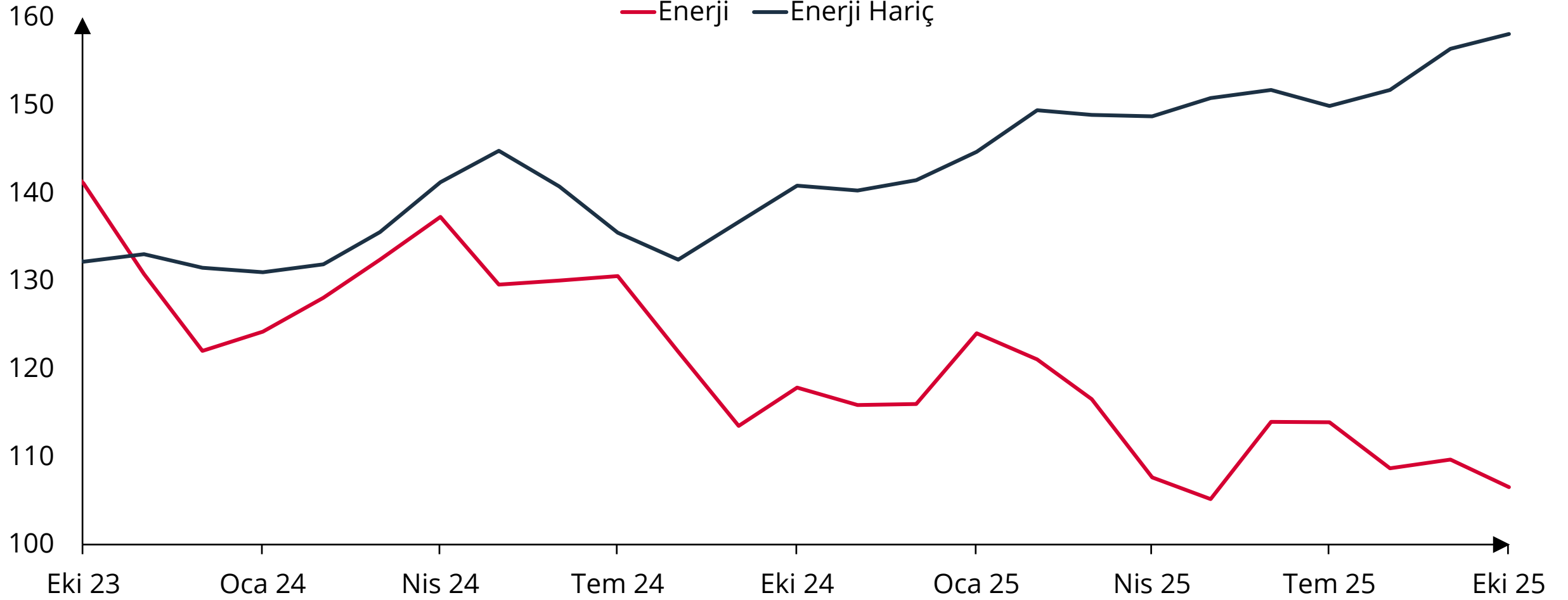
Küresel büyüme görünümü ocak ayına göre kısmen zayıf kalmaya devam etmiştir.

2025 Yılı Büyüme Tahminleri* (%)

Enerjide arz artışları jeopolitik gelişmeler kaynaklı fiyat yükselişini sınırlamıştır.

Emtia Fiyat Endeksleri* (Aylık Ortalama)

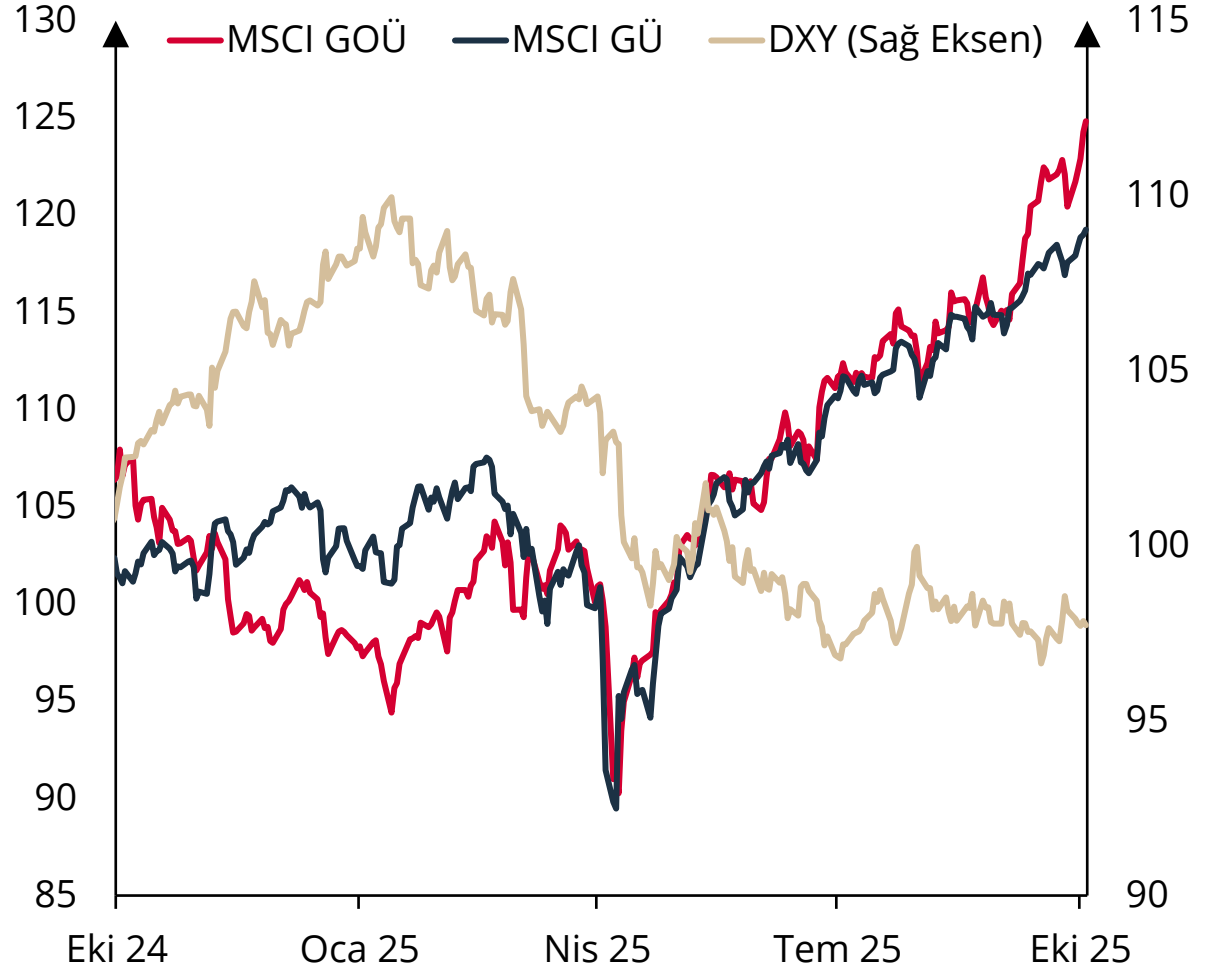

Küresel piyasalarda portföy tercihleri ağırlıklı olarak hisse senedi yönünde olmuştur.

30 ve 10 Yıllık Devlet Tahvili Getiri Farkı (% Puan)

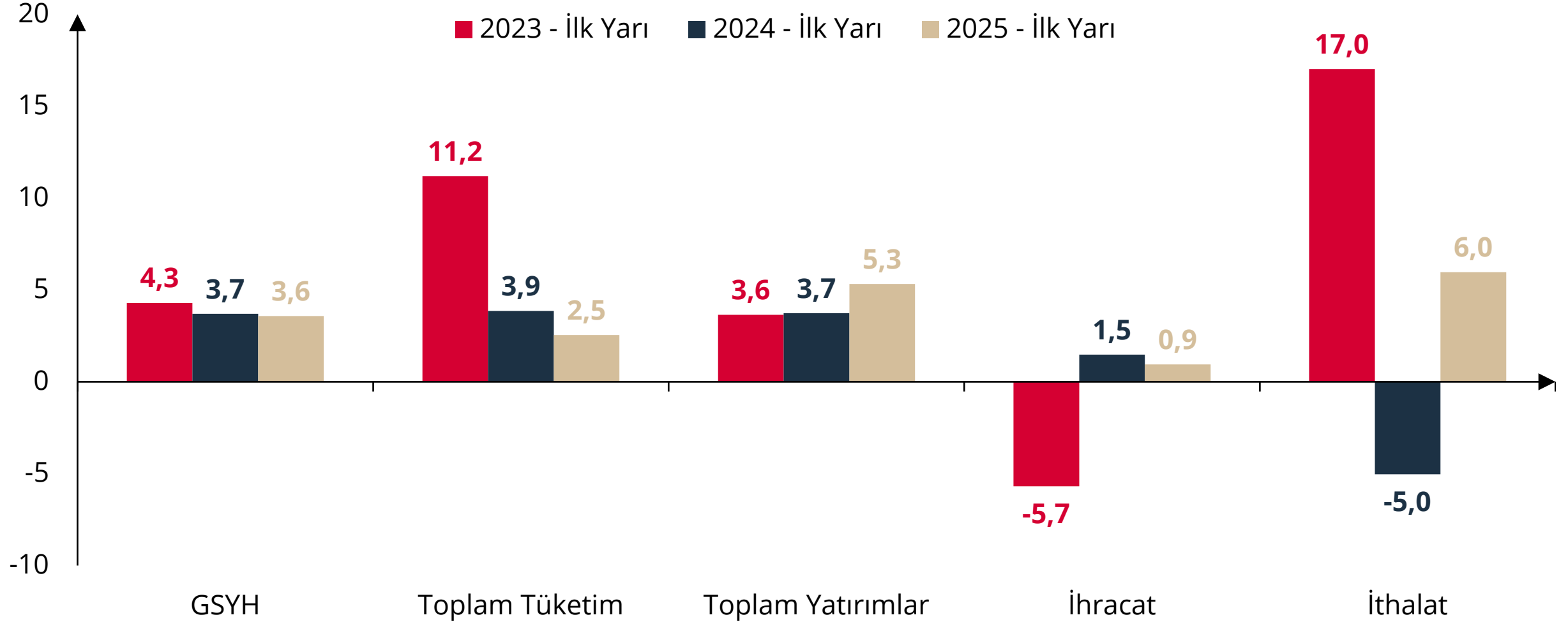
GÜ ve GOÜ Hisse Senedi Endeksleri* ve Dolar Endeksi

İKTİSADİ FAALİYET

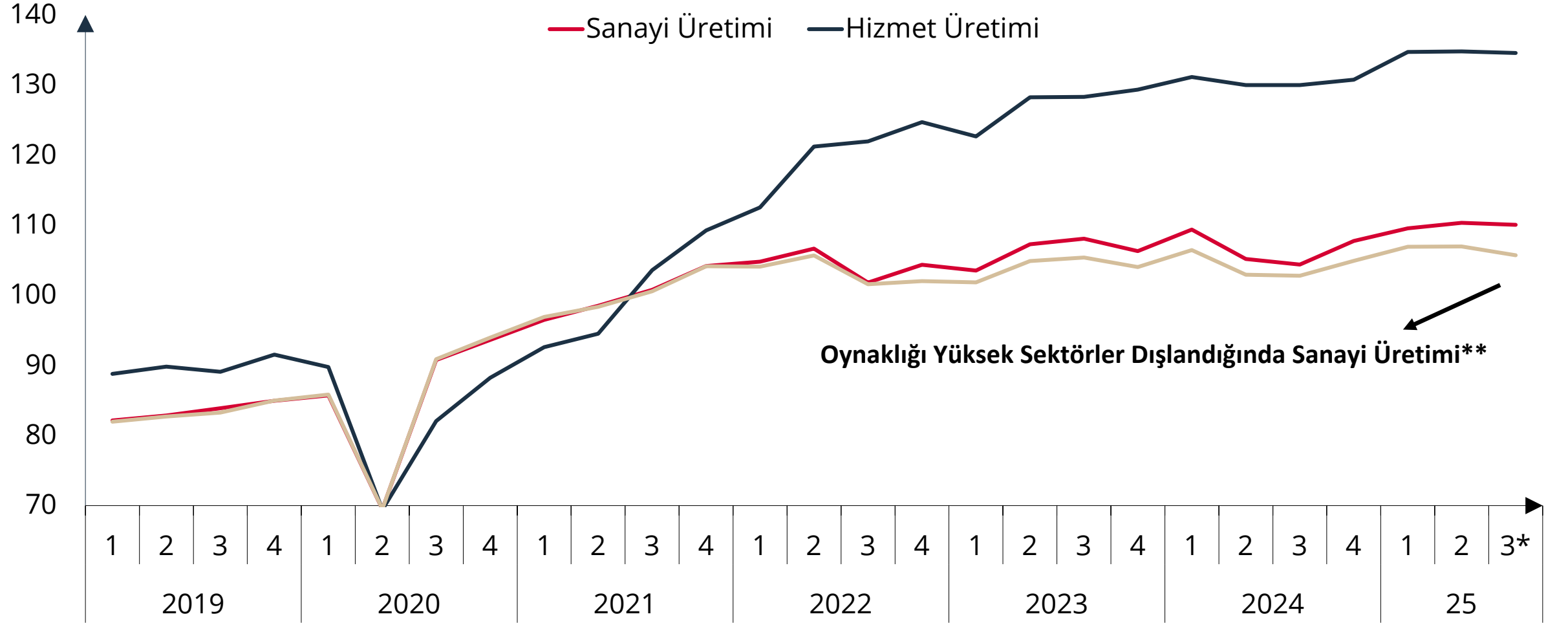
Talepte dengelenme gerçekleşmektedir.

Harcama Bileşenlerinin Yıllık Büyüme Oranları (Yıllık % Değişim)

Sanayi ve hizmet üretimi üçüncü çeyrekte yataya yakın seyretmektedir.

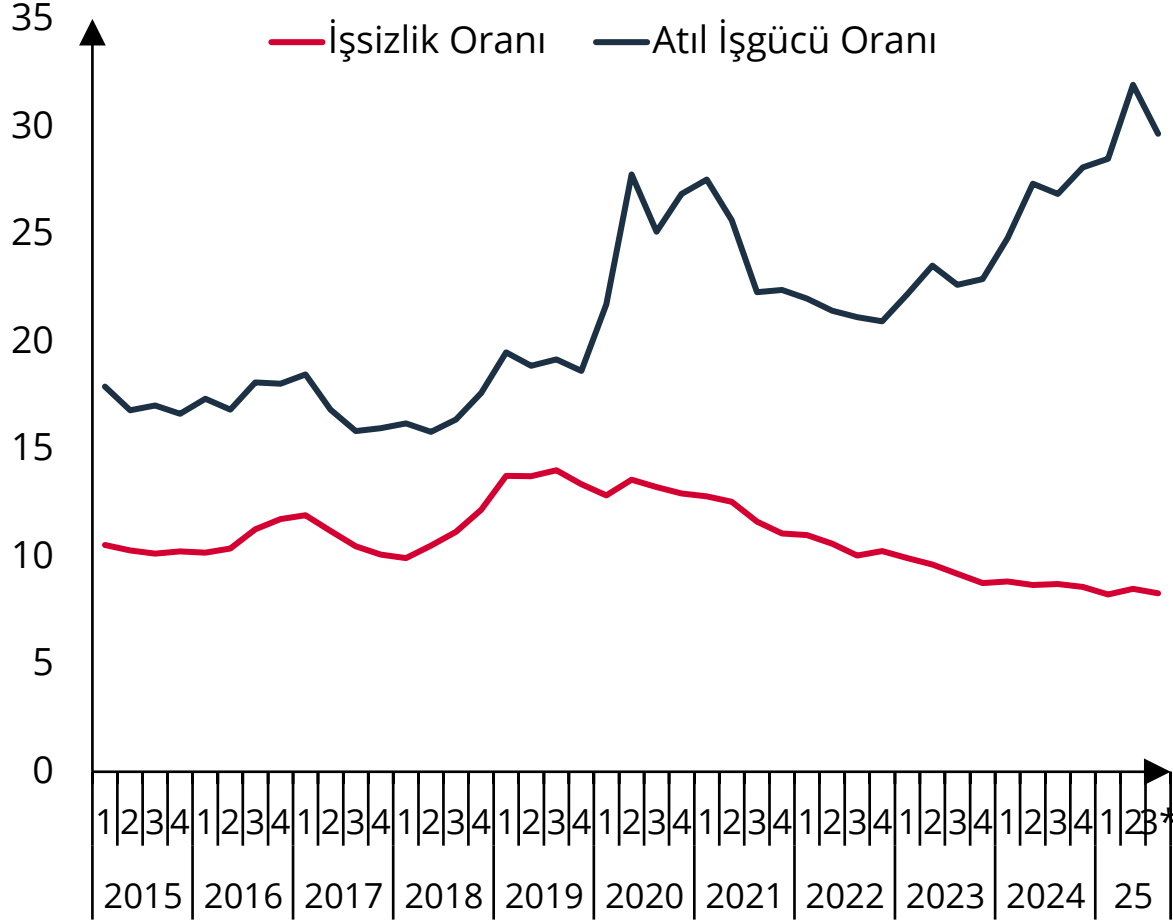
Üretim Endeksleri (Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış, 2021=100)

İşgücü piyasası manşet işsizlik oranının ima ettiğine kıyasla daha az sıkıdır.

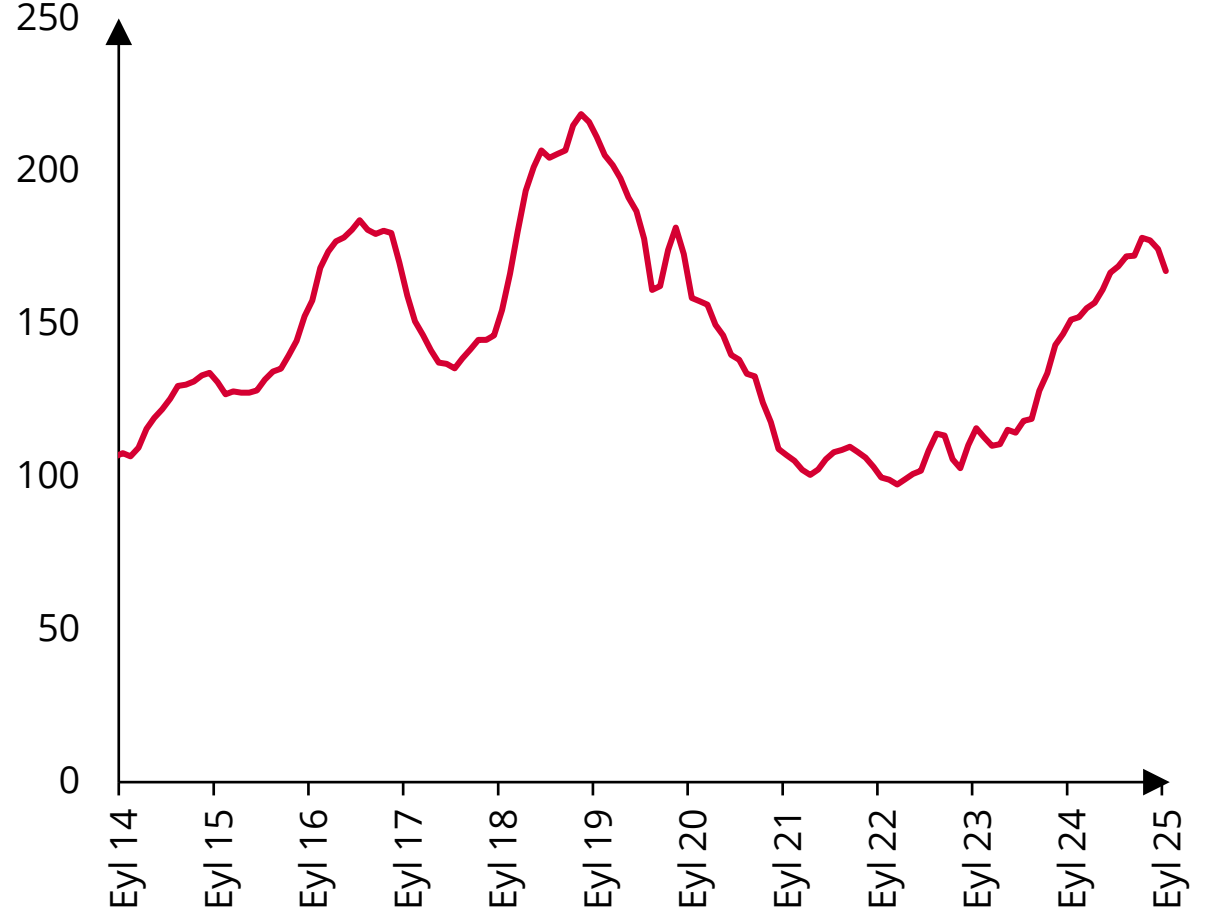
İşgücü Piyasası Göstergeleri

(Mevsimsellikten Arındırılmış, %)

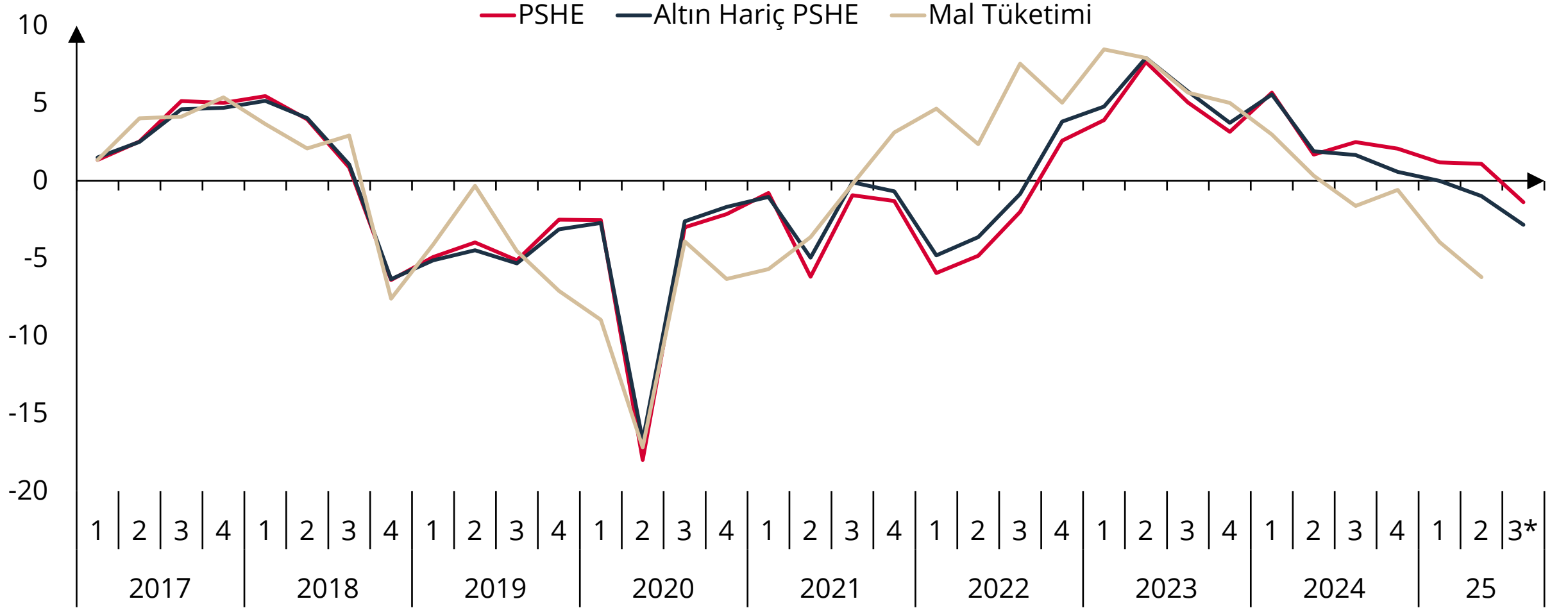
İlan Başına Başvuru Sayısı

(Mevsimsellikten Arındırılmış, 3 Aylık Hareketli Ortalama)

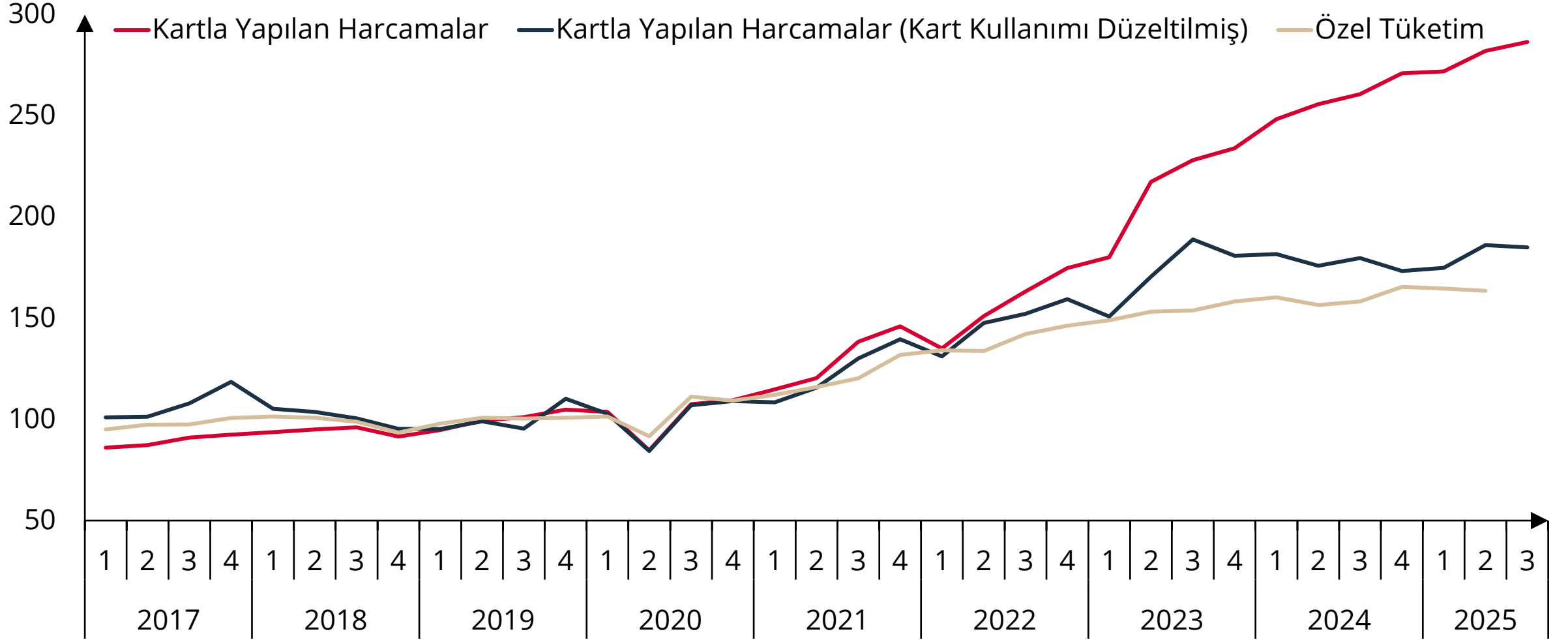
Talep göstergeleri dengelenmenin devamına işaret etmektedir.

Perakende Satış Hacim Endeksi (PSHE) ve Mal Tüketimi* (HP-Trendden Sapma, %)

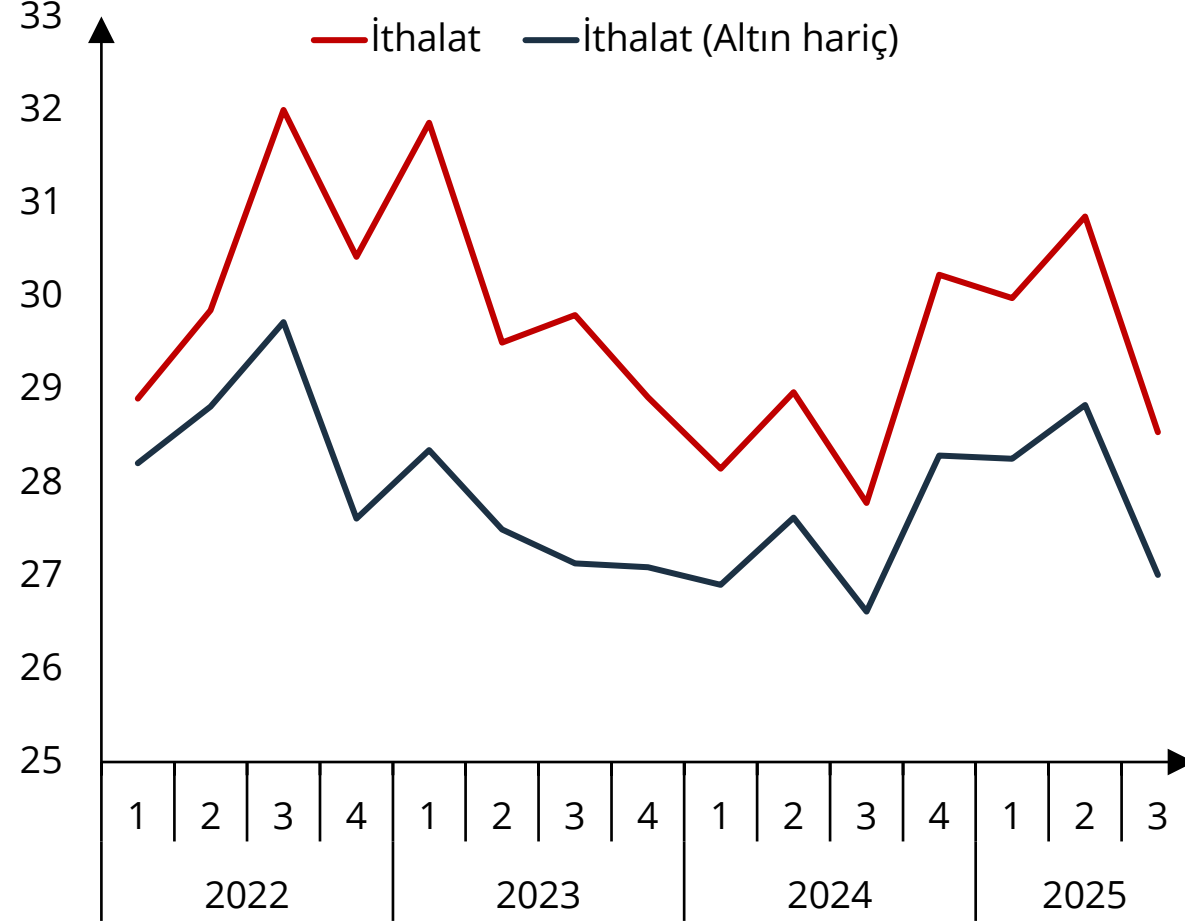
Kartla yapılan harcamalar ılımlı seyretmektedir.

Kartla Yapılan Harcamalar* (Reel, Mevsimsellikten Arındırılmış, 2019=100)

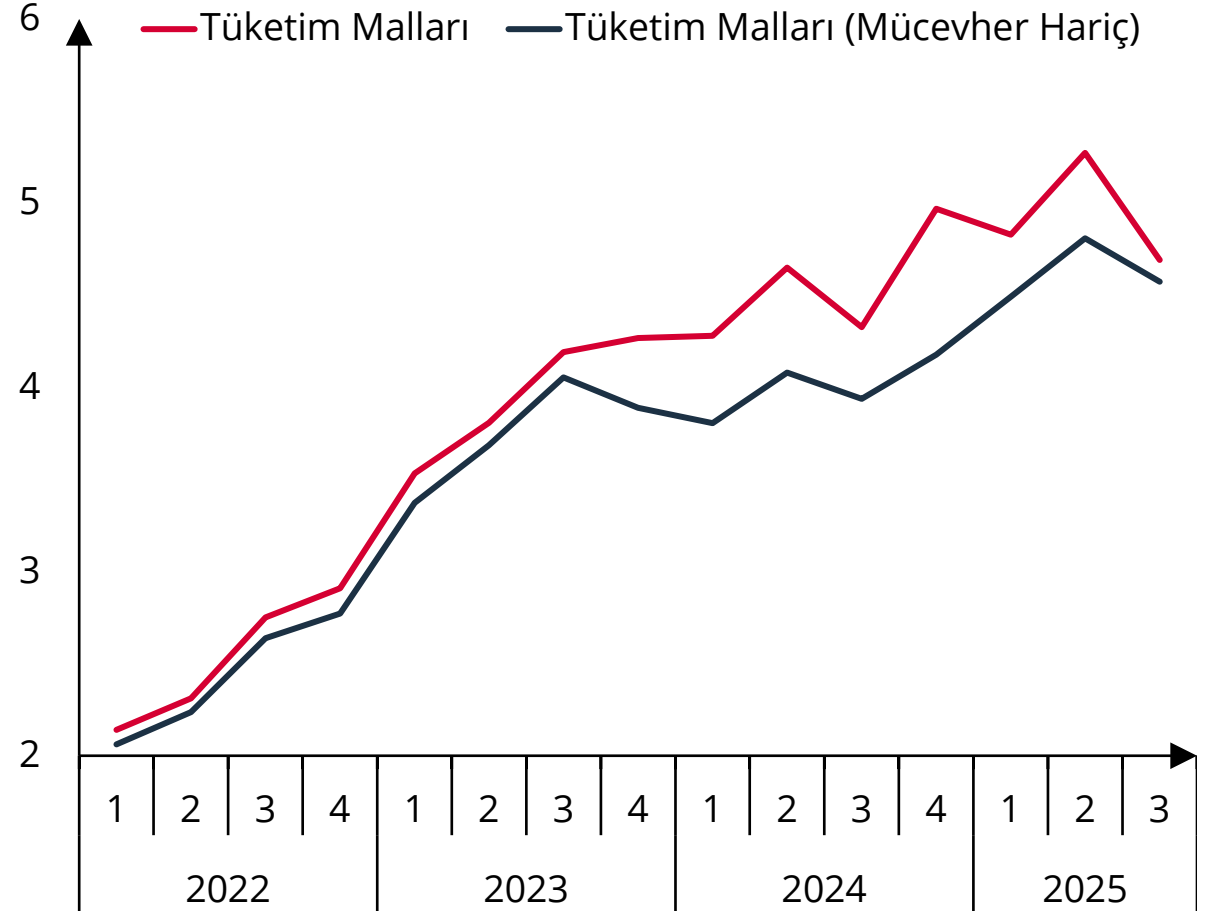

İthalat ikinci çeyrekteki artışının ardından gerilemiştir.

İthalat* (Ortalama, Milyar ABD Doları, Mevsimsellikten Arındırılmış)

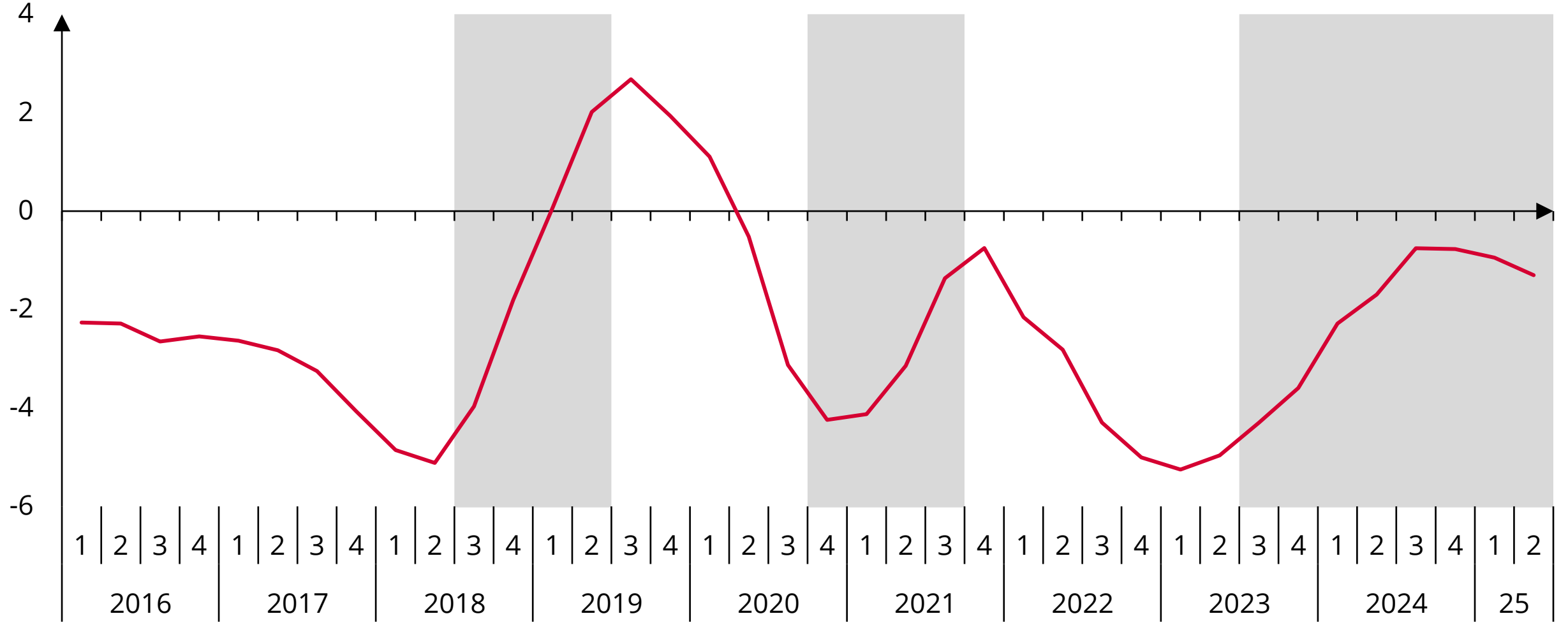

Tüketim Malları İthalatı* (Ortalama, Milyar ABD Doları, Mevsimsellikten Arındırılmış)

Cari işlemler açığı tarihsel ortalamalarının altındadır.

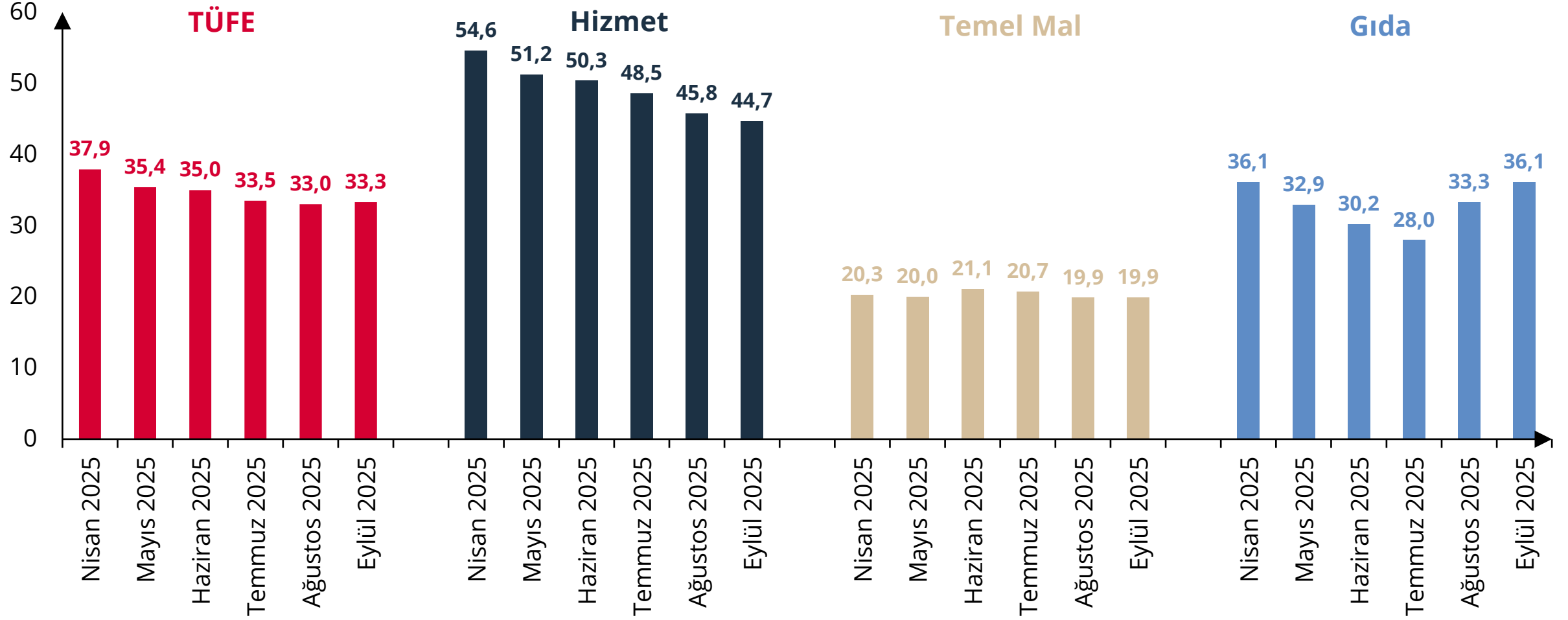
Cari Denge/GSYH* (%)

ENFLASYON

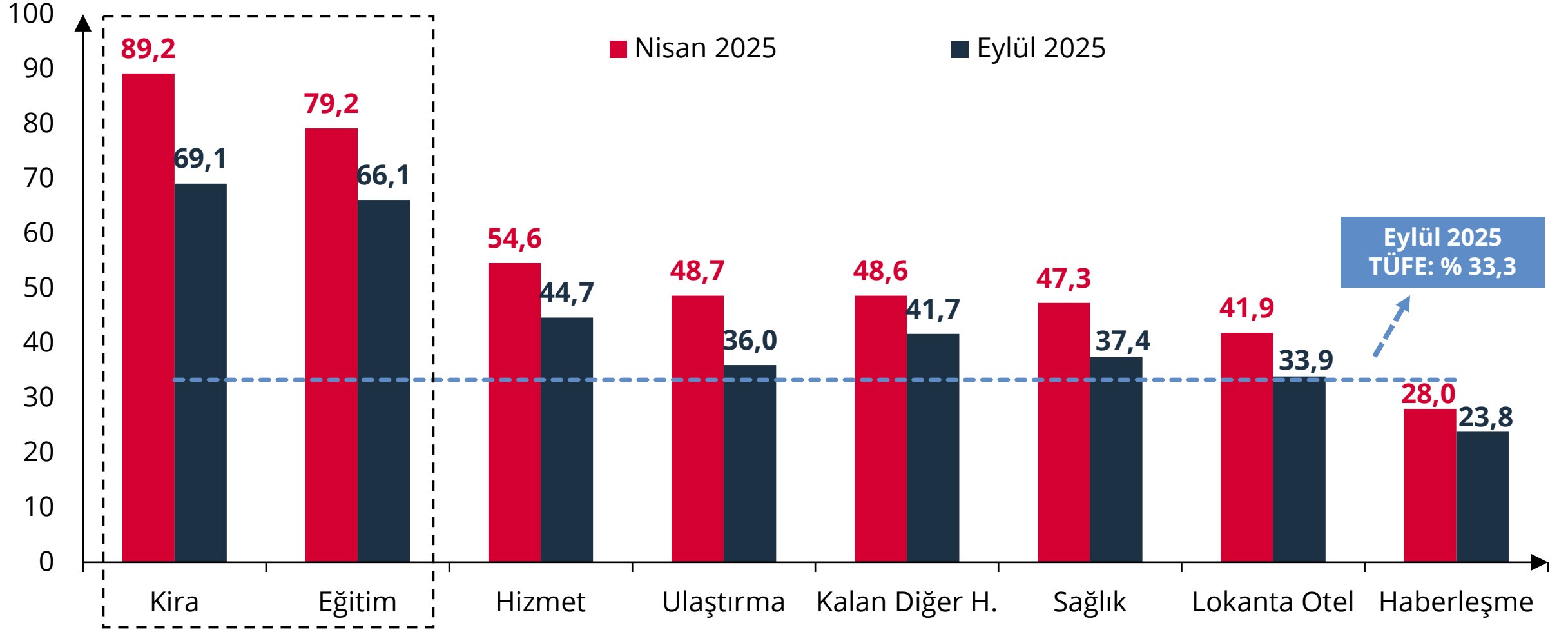
Dezenflasyonun yavaşlamasında gıda, enflasyonun seviyesinde hizmet öne çıkmaktadır.

TÜFE (Yıllık % Değişim)

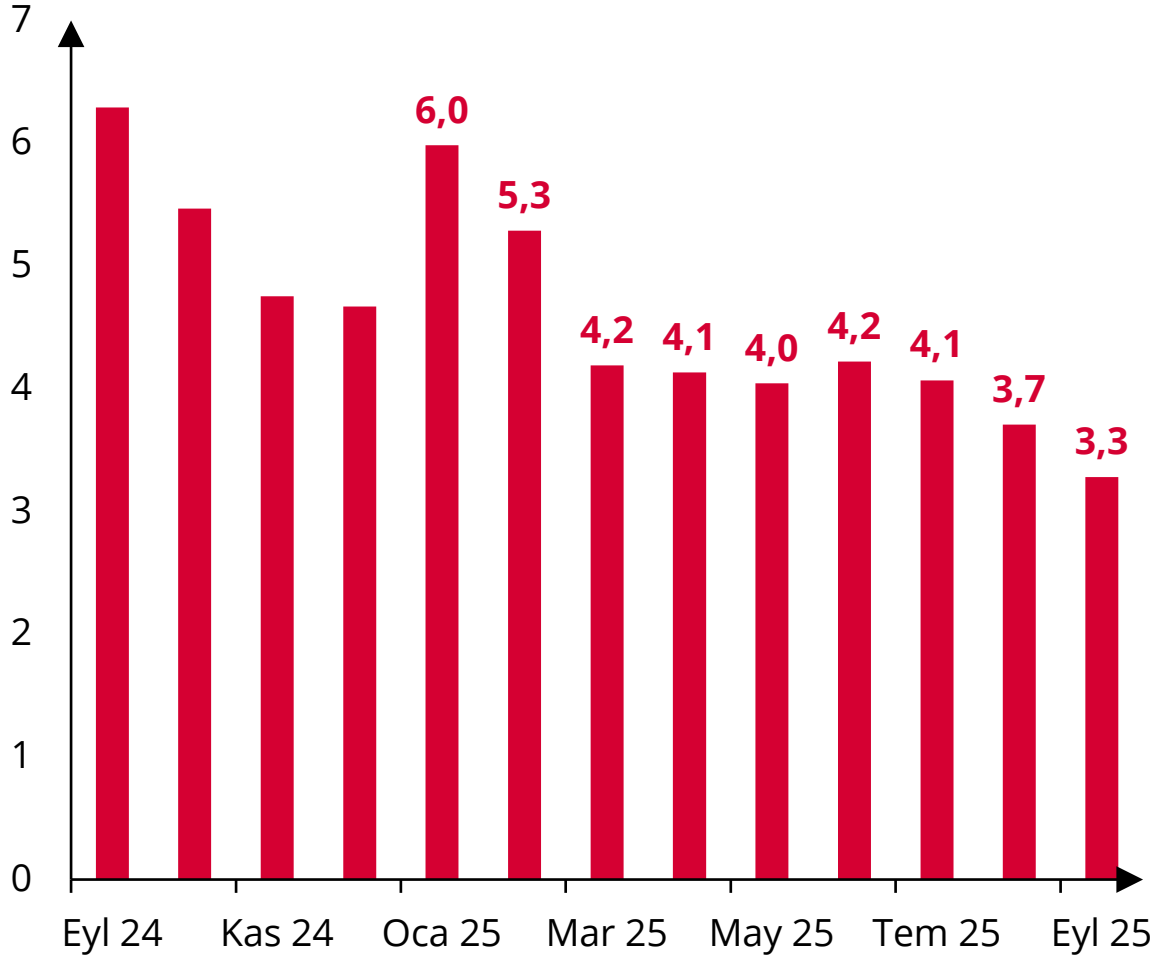
Geçmiş enflasyona endeksleme eğilimi yüksek kalemler dezenflasyonu yavaşlatmaktadır.

Hizmet Alt Kalemleri* (Yıllık % Değişim)

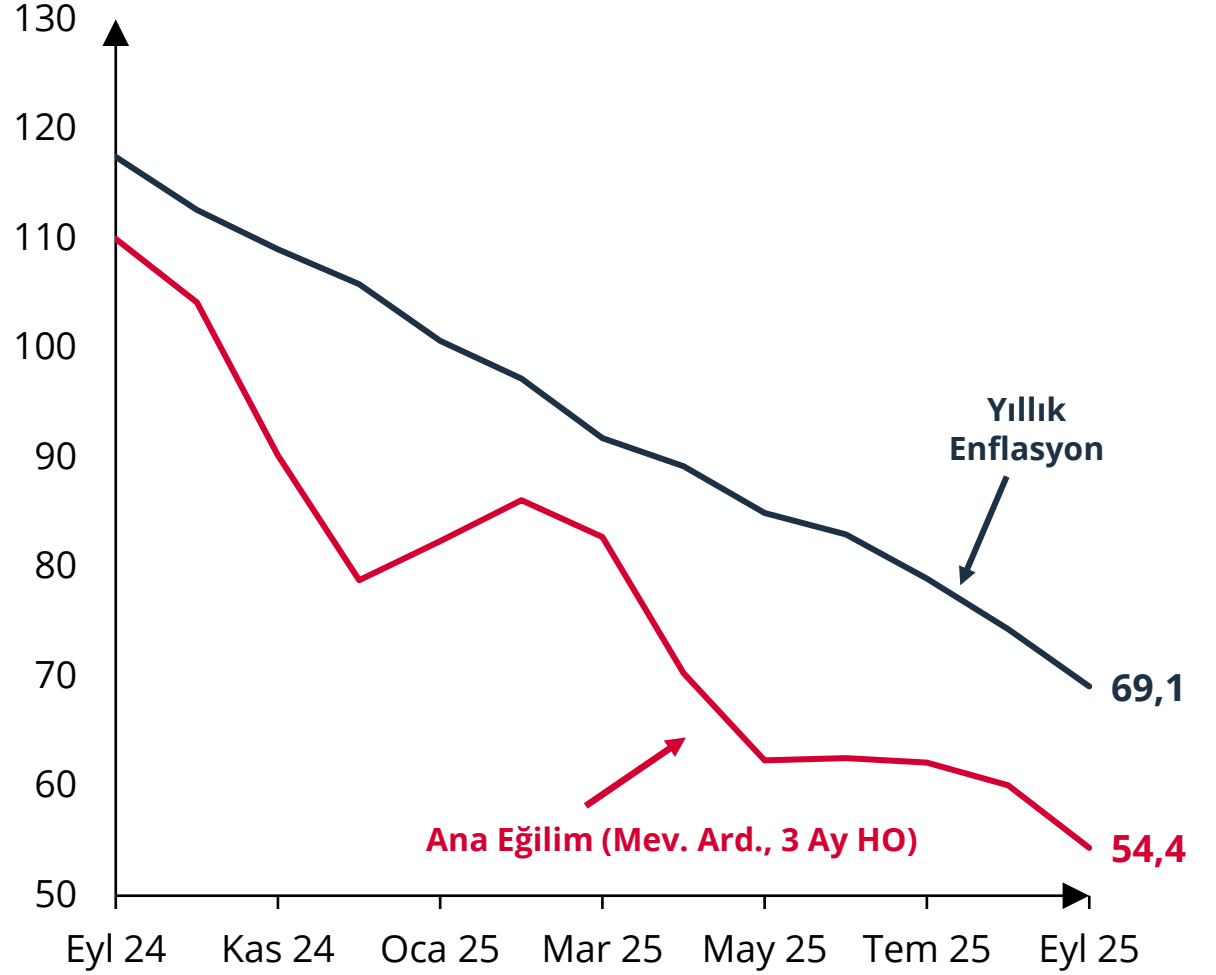

Kira enflasyonu öngörülenden yüksek seyretmektedir.

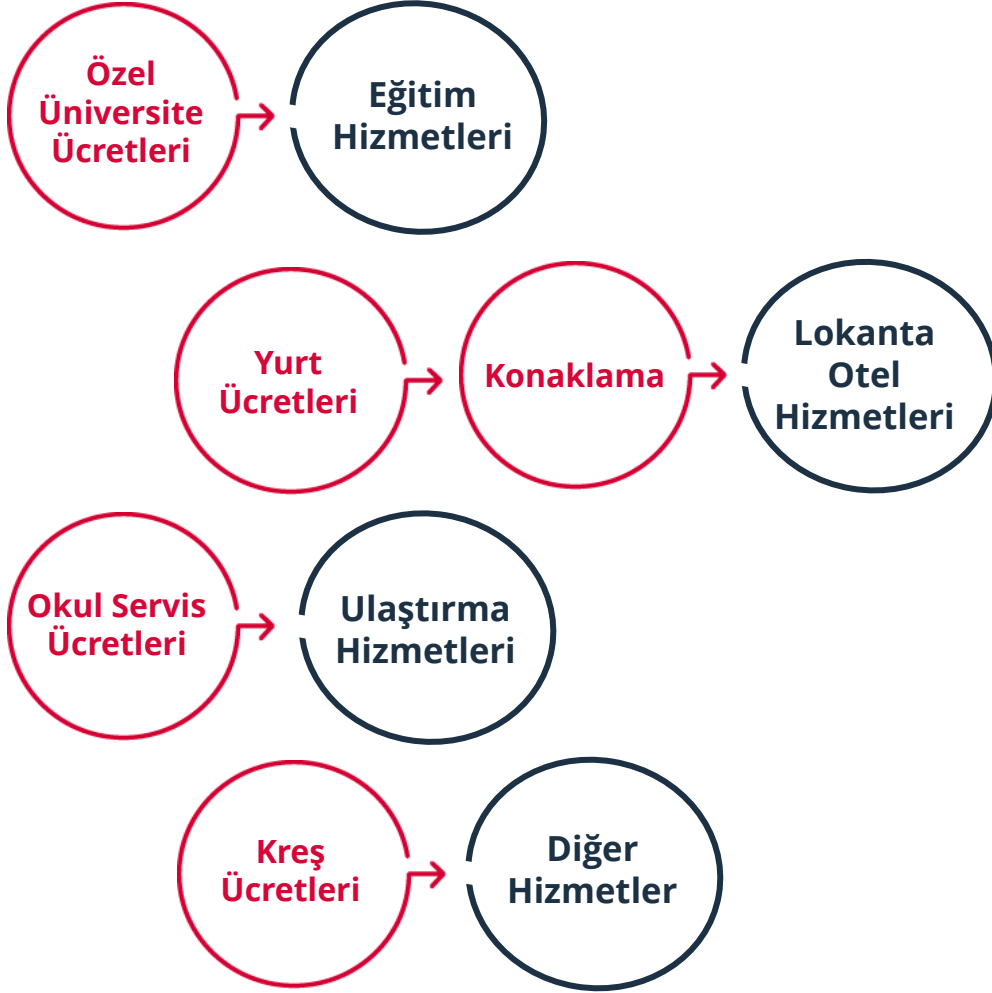
Kira (Mevsimsellikten Arındırılmış, Aylık % Değişim)

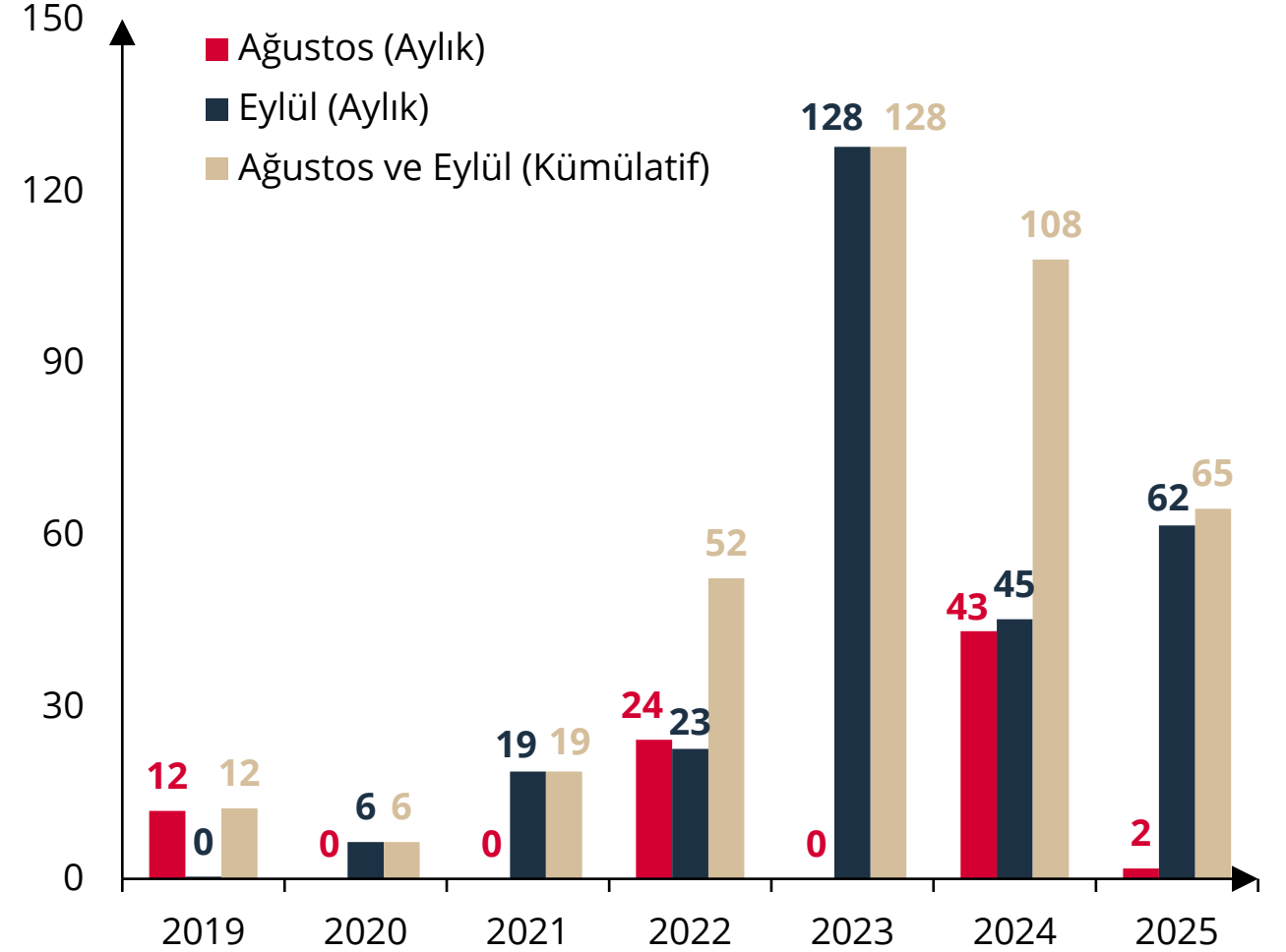
Kira (Yıllık % Değişim ve Yıllıklandırılmış Ana Eğilim)

Eylül ayında hizmet sektörü üzerinde okula dönüş etkisi belirleyici olmuştur.

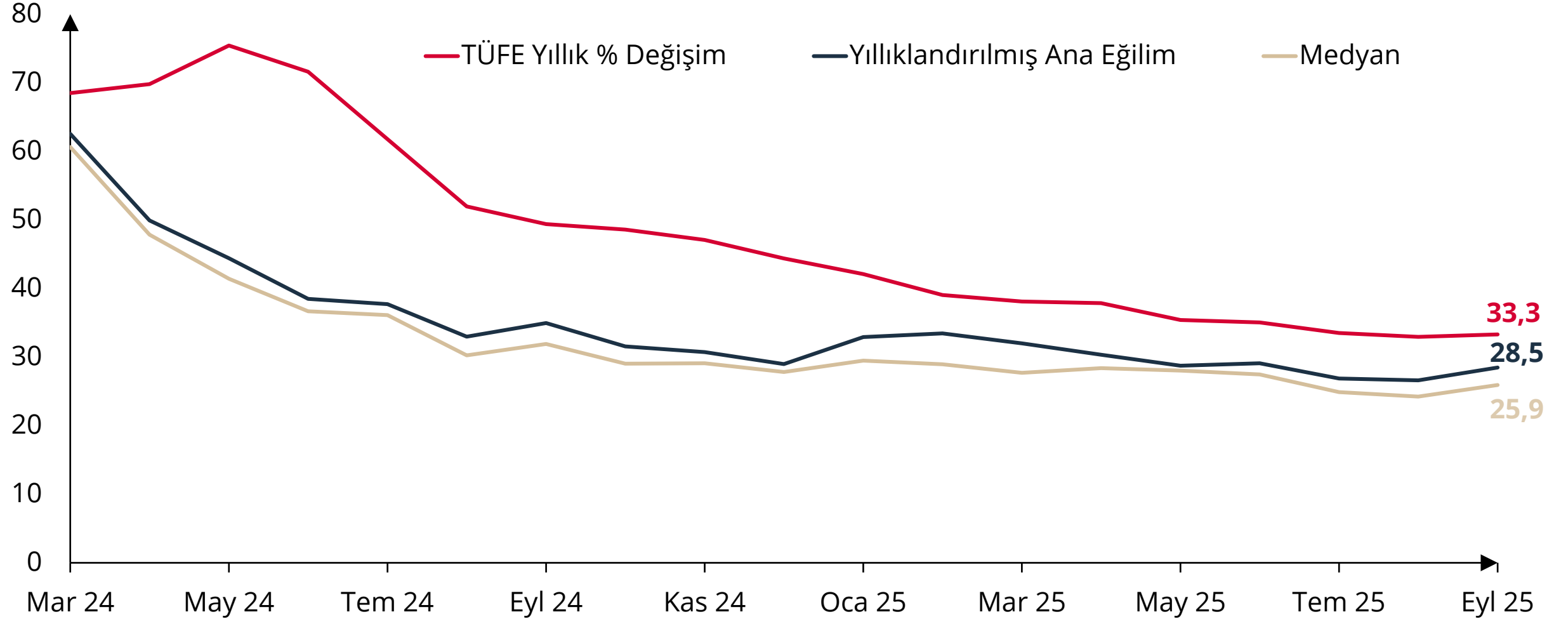

Üniversite Eğitimi Hizmet Fiyatları (% Değişim)

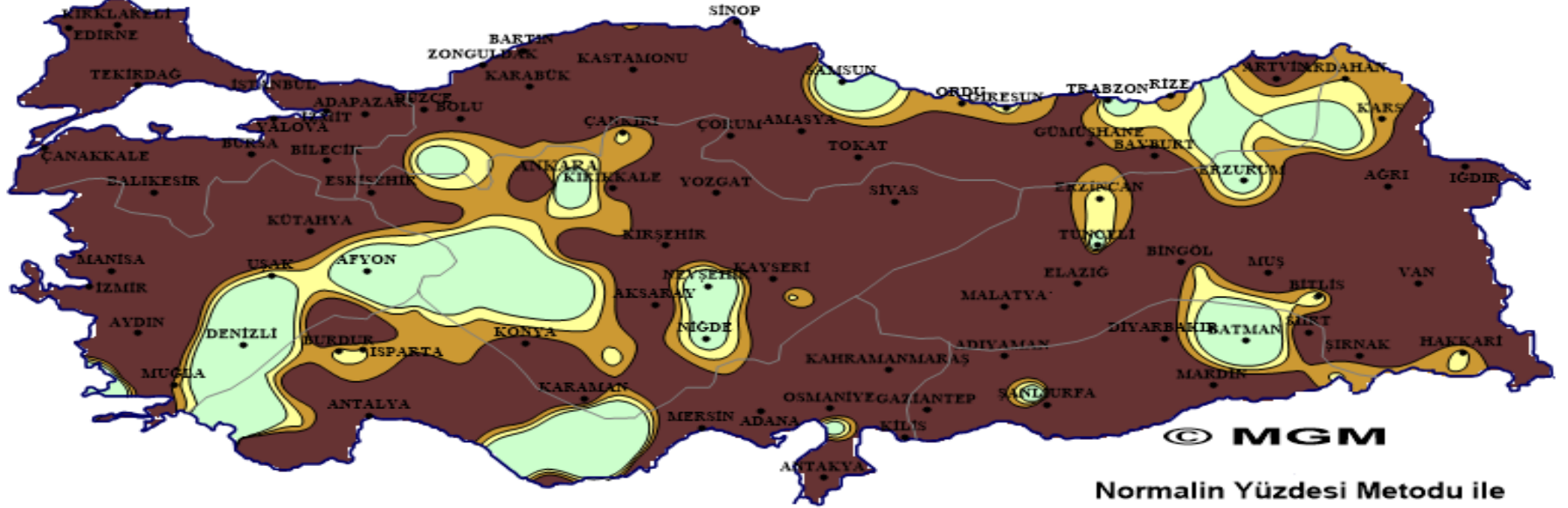
Ana eğilim göstergeleri dezenflasyon sürecinin yavaşladığına işaret etmektedir.

TÜFE, Medyan ve Ana Eğilim* (% Değişim)

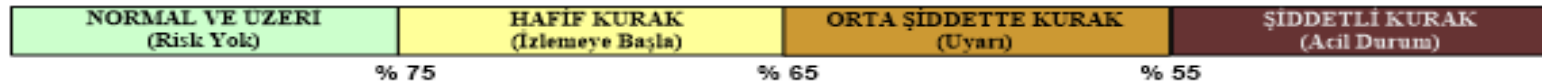

Olumsuz hava koşulları gıda fiyatları üzerinde yukarı yönlü riskleri artırmıştır.

Haziran - Ağustos 2025 Meteorolojik Kuraklık Durumu (Normalin Yüzdesi Metodu)

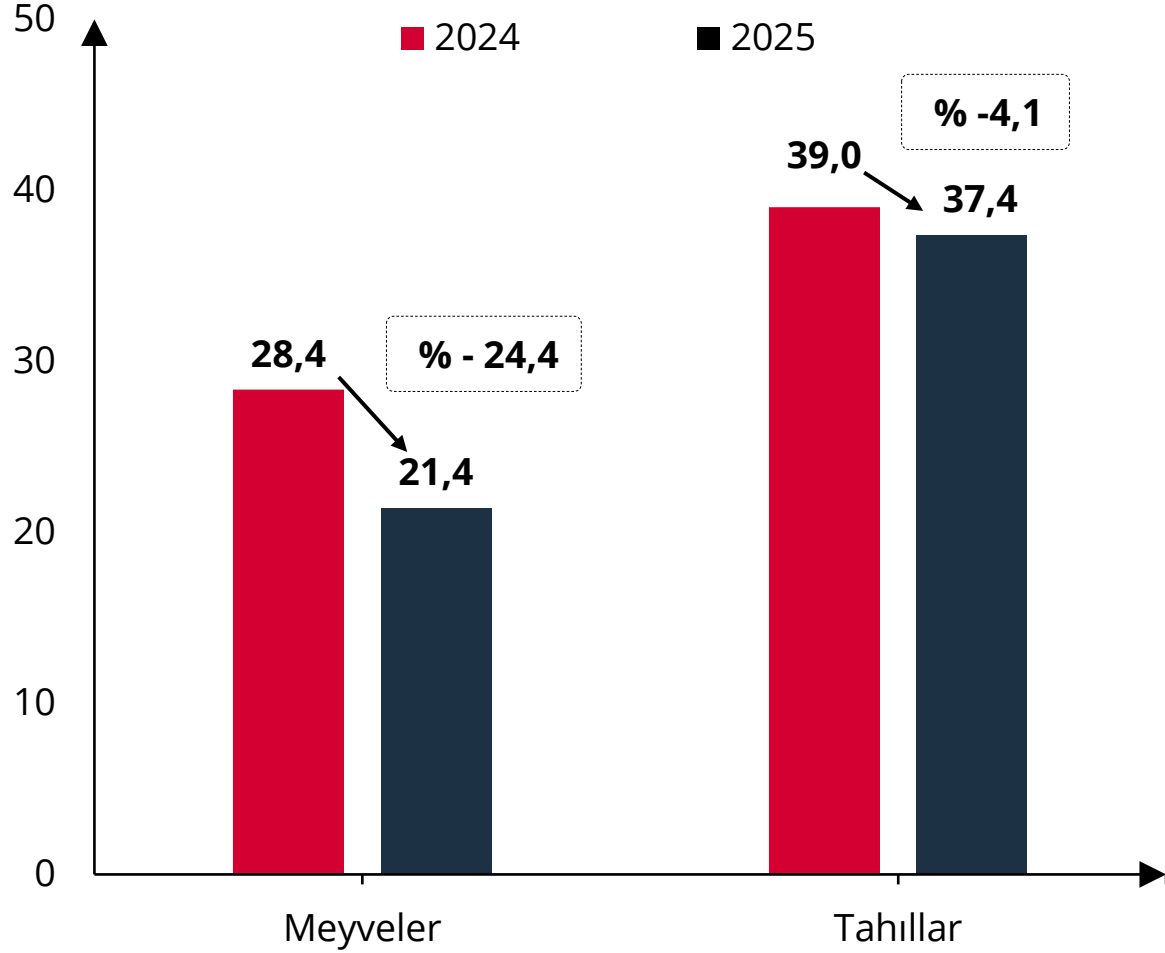

Normalin Yüzdesi Metodu ile
Meteorolojik Kuraklık Haritası
(Percent of Normal)
3 Aylık (Haziran 2025-Ağustos 2025)
Hazırlanış Tarihi: Eylül 2025

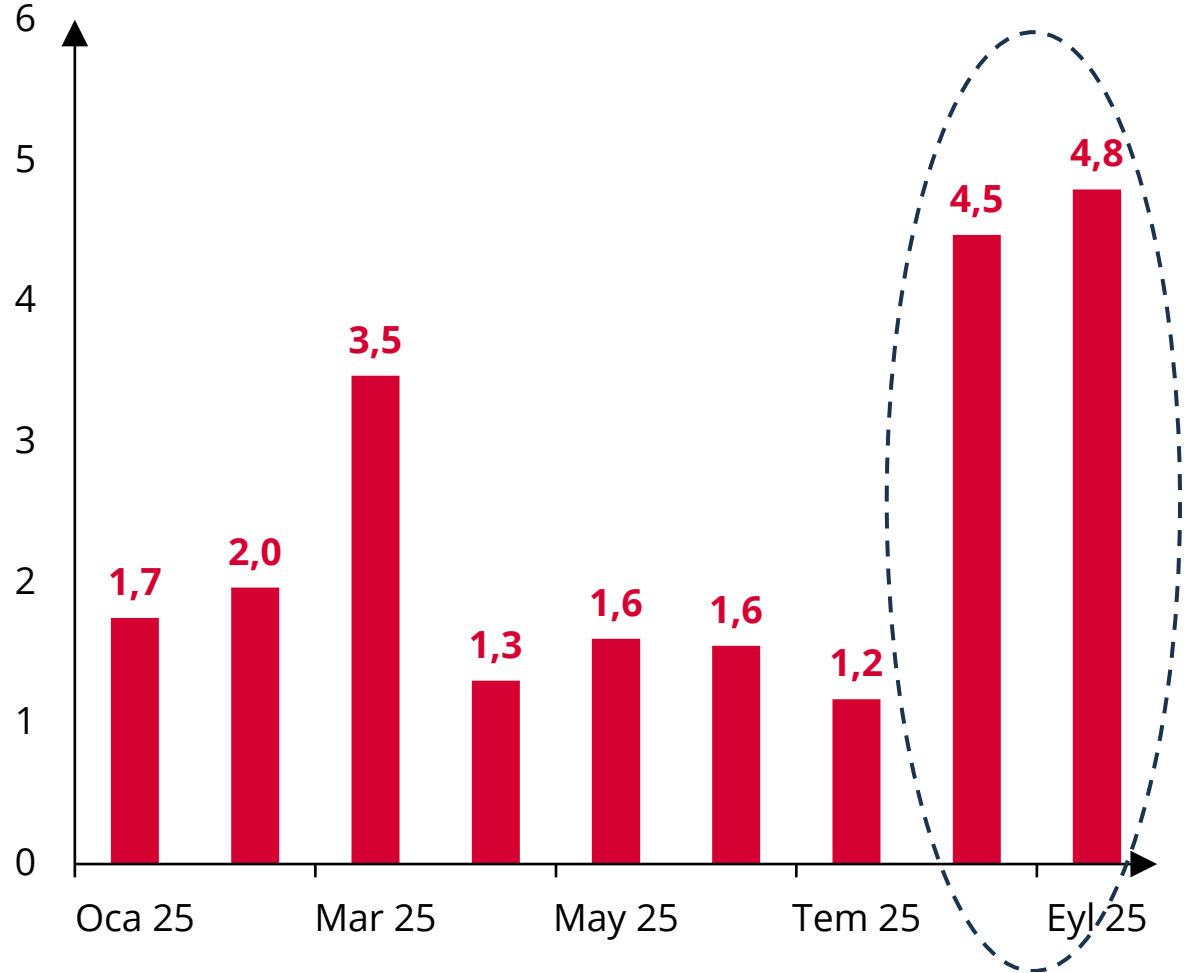

Olumsuz hava koşulları gıda fiyatları üzerinde yukarı yönlü riskleri artırmıştır.

Meyve ve Tahıl Üretimi* (Milyon Ton)

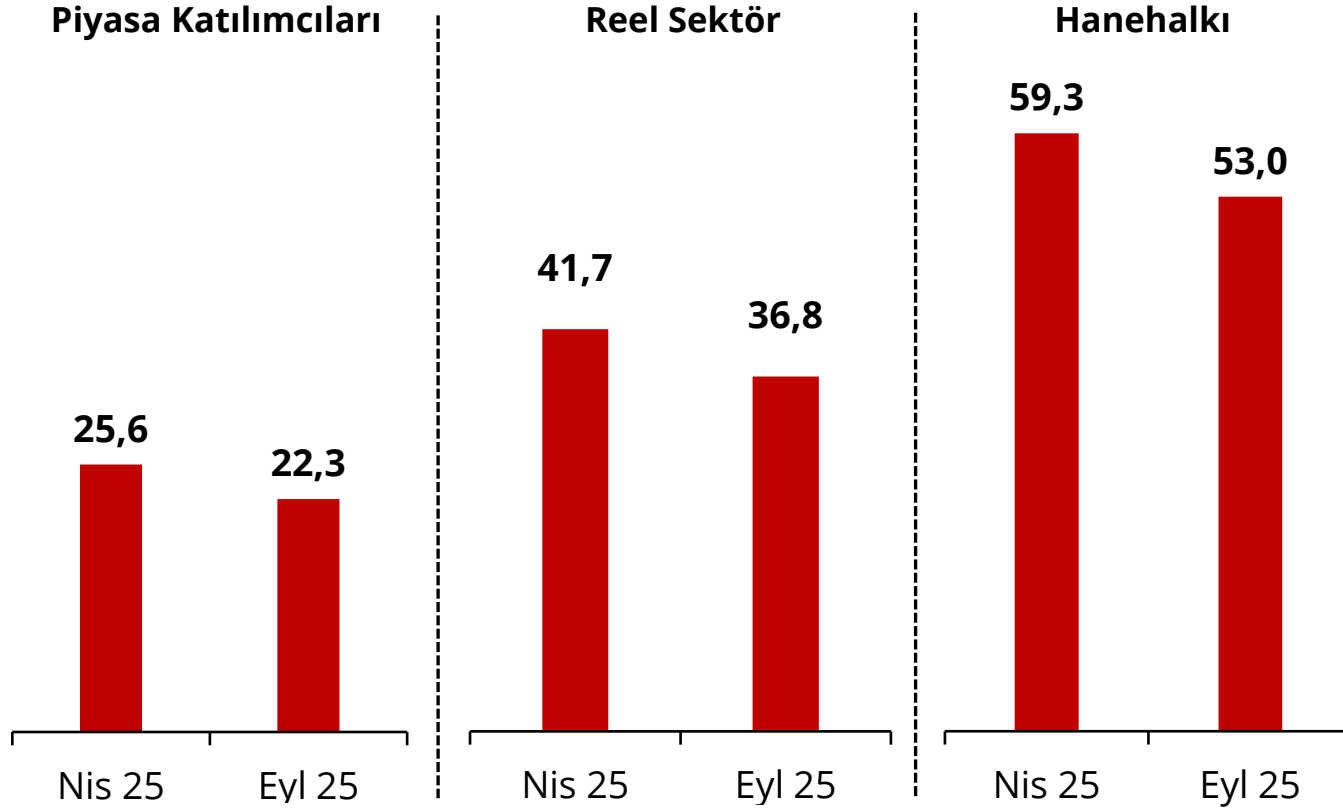

Gıda Fiyatları (Mev. Ar, Aylık % Değişim)

Enflasyon beklentileri gerileme kaydetmekle birlikte yukarı yönlü risk oluşturmaktadır.

12 Ay Sonrası Yıllık TÜFE Enflasyon Beklentileri (%)

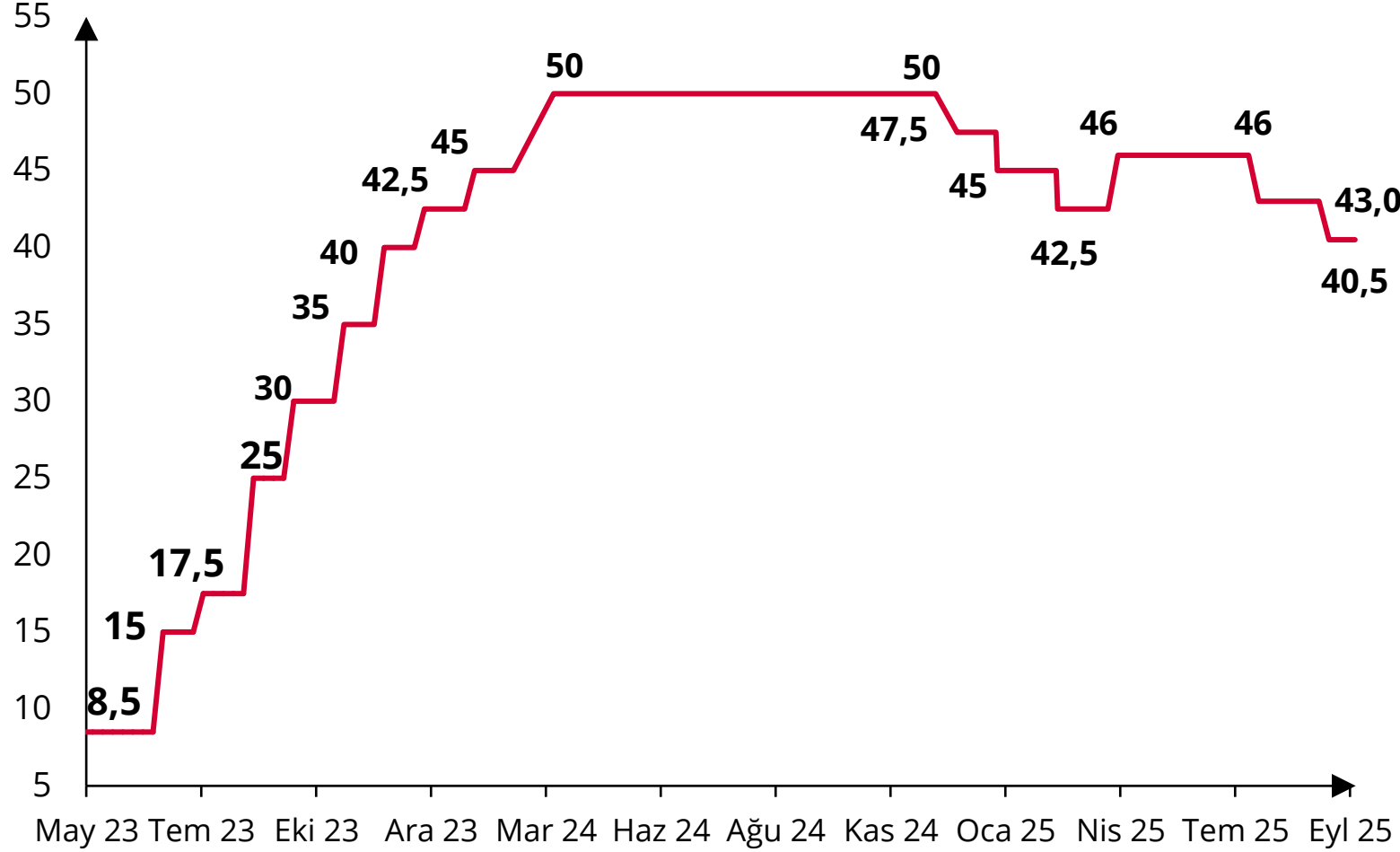
Piyasa Katılımcıları Enflasyon Beklentileri (% , Eylül 2025)

Eylül 2025	31,8
Ekim 2025	30,7
Kasım 2025	29,8
Aralık 2025	29,9
Eylül 2026	22,3
Aralık 2026	20,8

PARA POLİTİKASI ve FİNANSAL KOŞULLAR

Sıkı parasal duruş korunmaktadır.

Politika Faizi (%)

**Makroihtiyati
Çerçeve**

**Likidite
Yönetimi**

Sıkı parasal duruş makroihtiyati tedbirler ve likidite yönetimi ile desteklenmektedir.

1 Mevduata yönelik düzenlemeler

- TL mevduat payı artışına ilişkin hedefler
- Değişken faizli TL mevduat
- Kur korumalı mevduatın sonlandırılması

2 Kredilere yönelik düzenlemeler

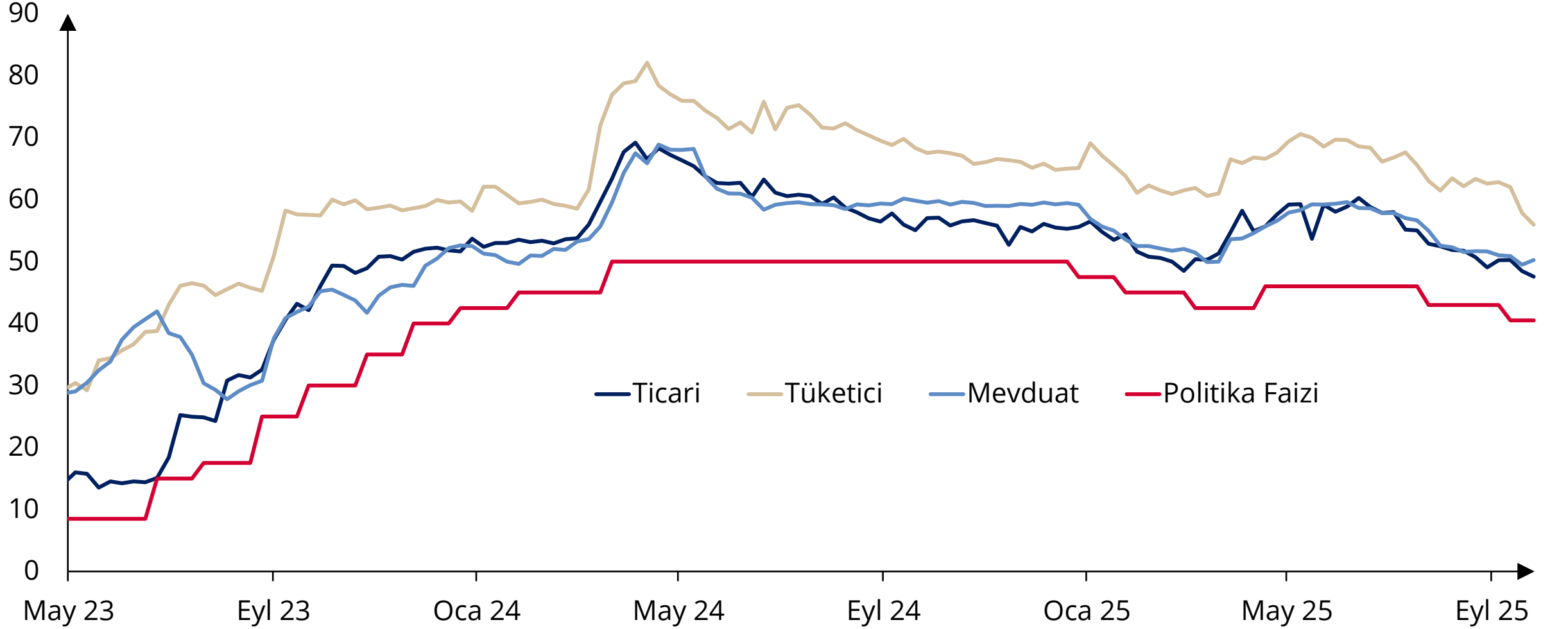
- TL ve YP kredi büyüme sınırları

3 Likidite yönetimi

- Zorunlu karşılıklar
- TL depo ihaleleri
- Satım yönlü swap işlemleri

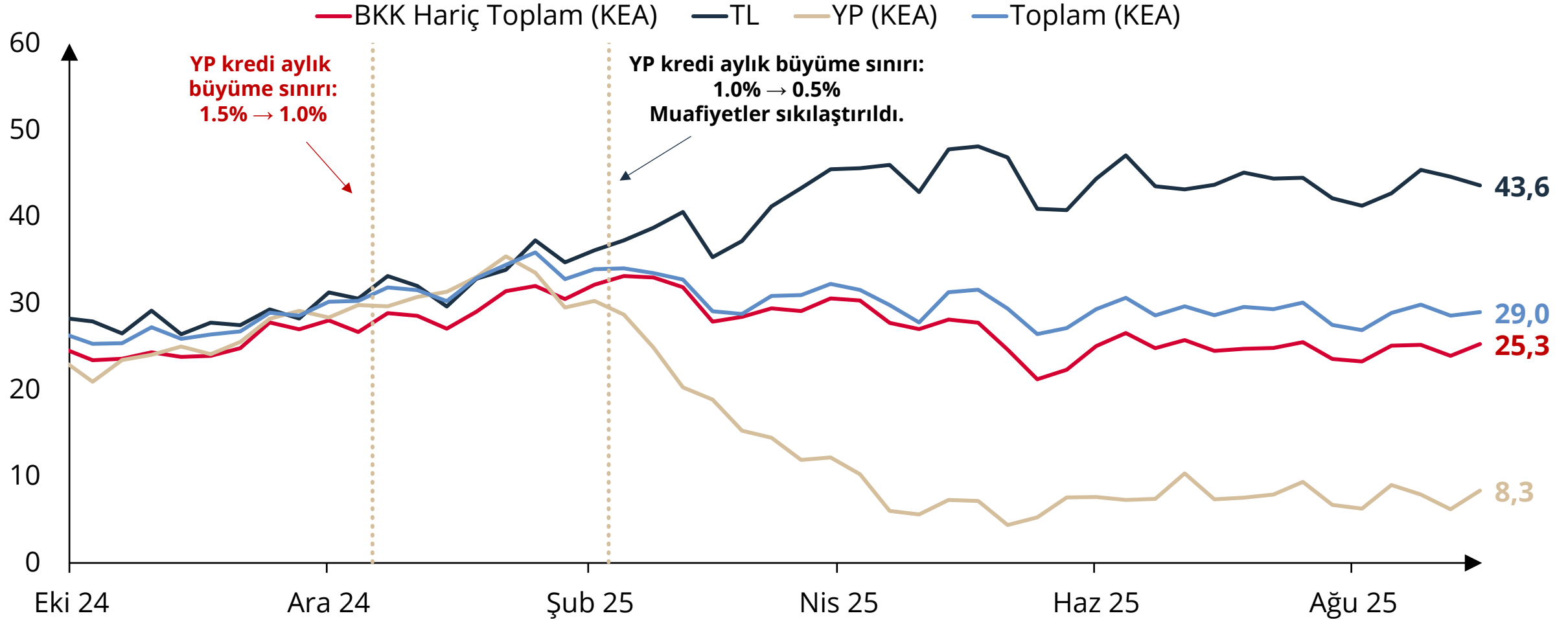
Finansal koşullardaki sıkılık devam etmektedir.

Faiz Oranları* (%)

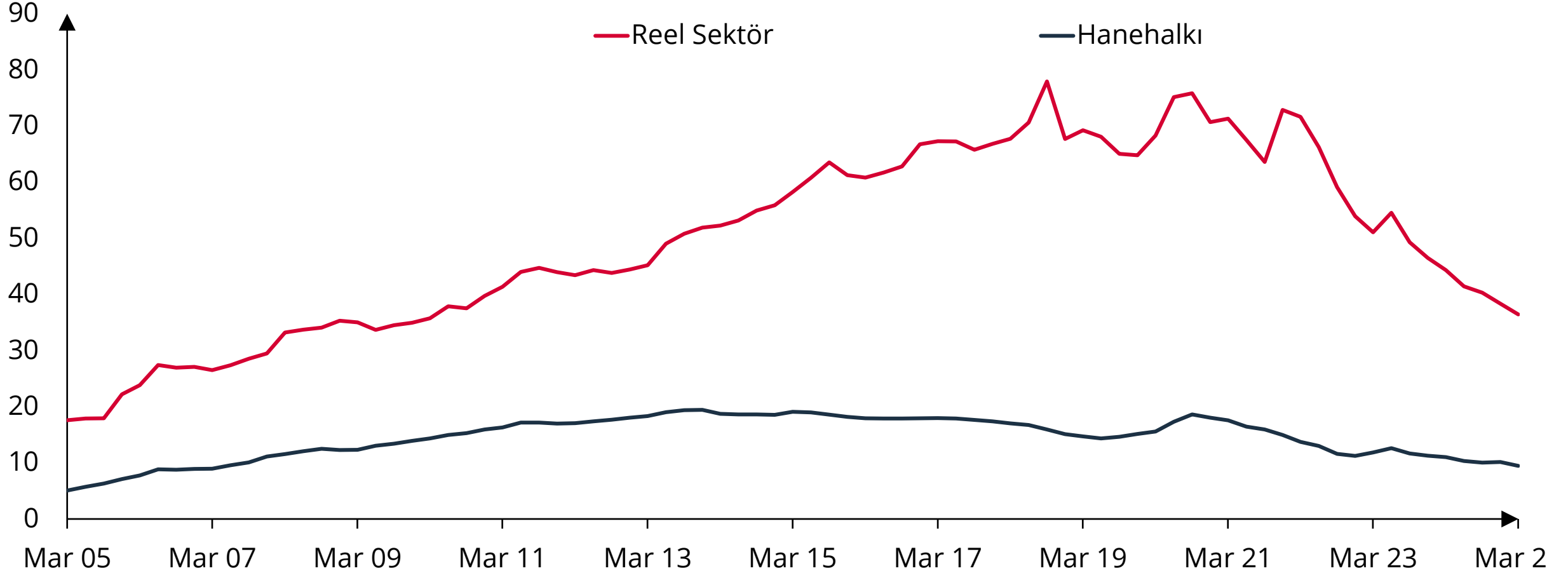
Kredi büyümesi yatay seyrederken kompozisyonu TL lehine gelişmiştir.

Kredi Büyümesi (13 Haftalık, Yıllıklandırılmış, %, KEA)

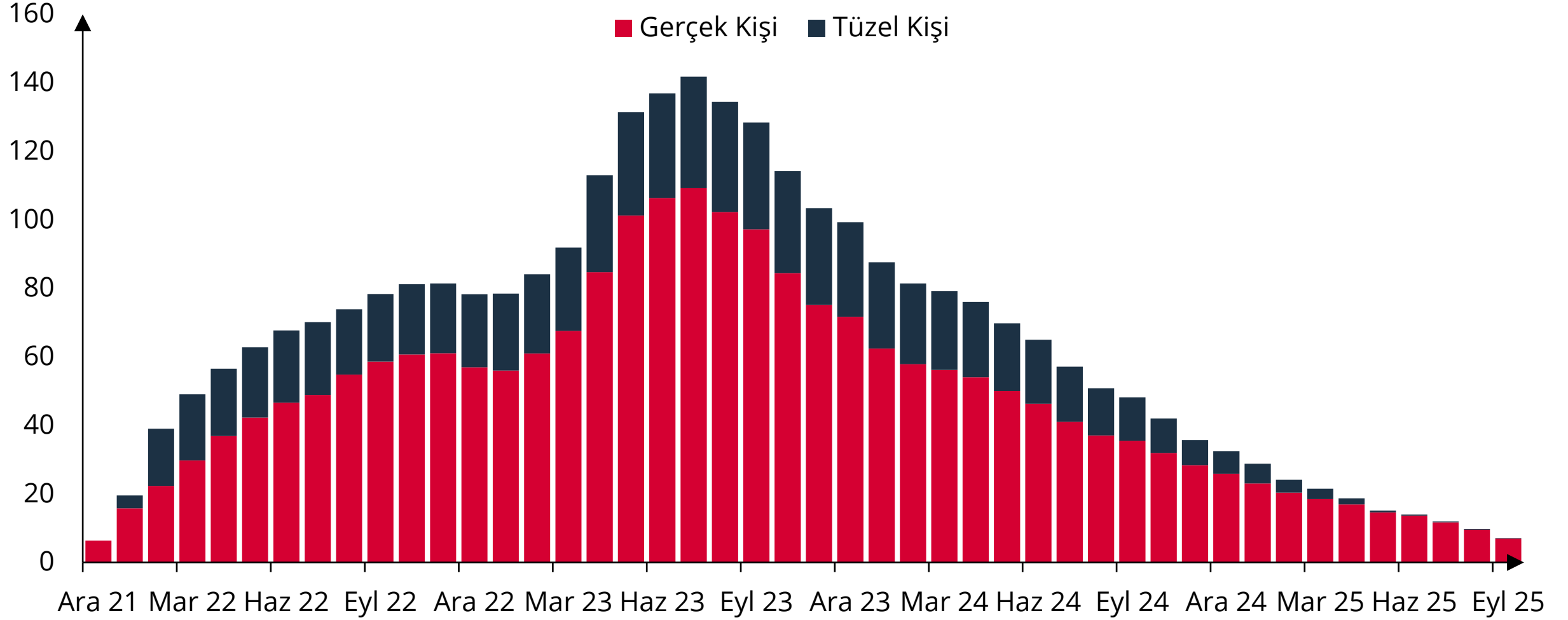
Hanehalkı ve firma borçluluğu azalmıştır.

GSYİH'ye Oranla Reel Sektör ve Hanehalkının Toplam Borçluluğu (%)

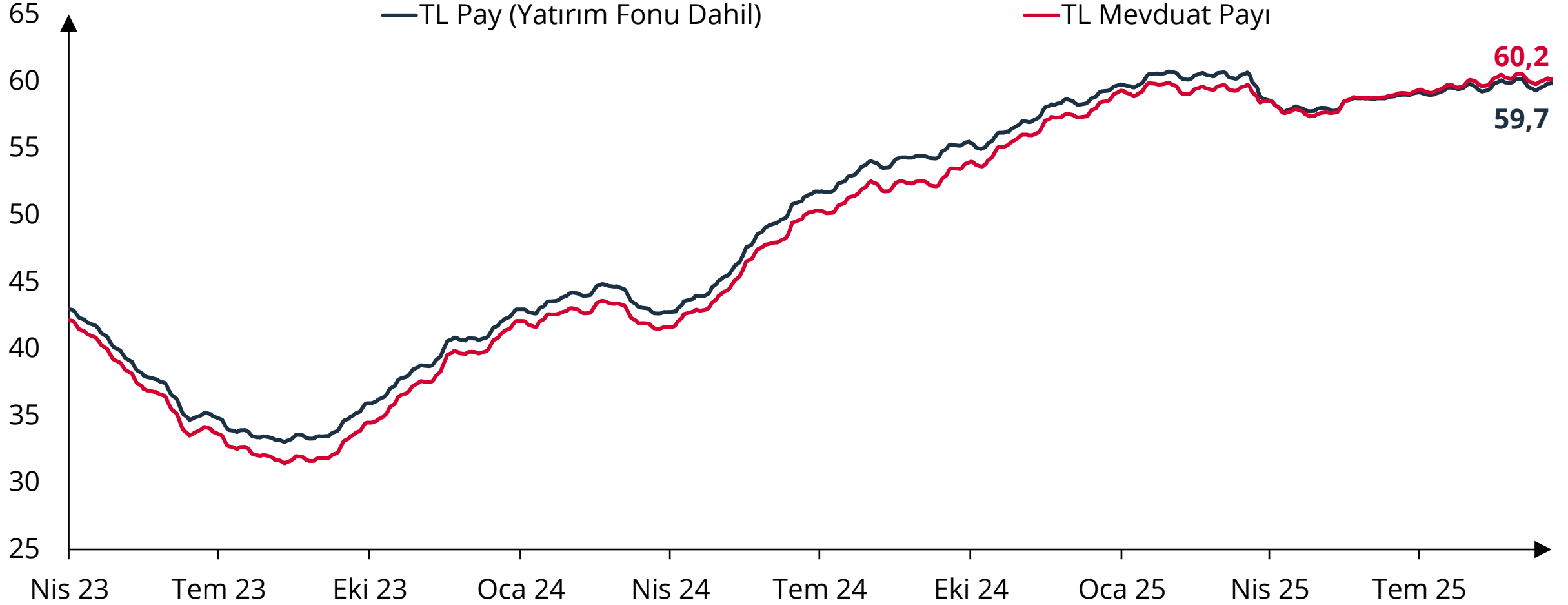
KKM uygulaması sonlandırılmıştır.

KKM Stok Bakiye (Milyar ABD Doları)

Finansal sistemde TL varlıkların payı artmaya devam etmektedir.

Mevduat ve Yatırım Fonlarında TL Pay Gelişimi* (% , 5 Günlük Hareketli Ortalama)

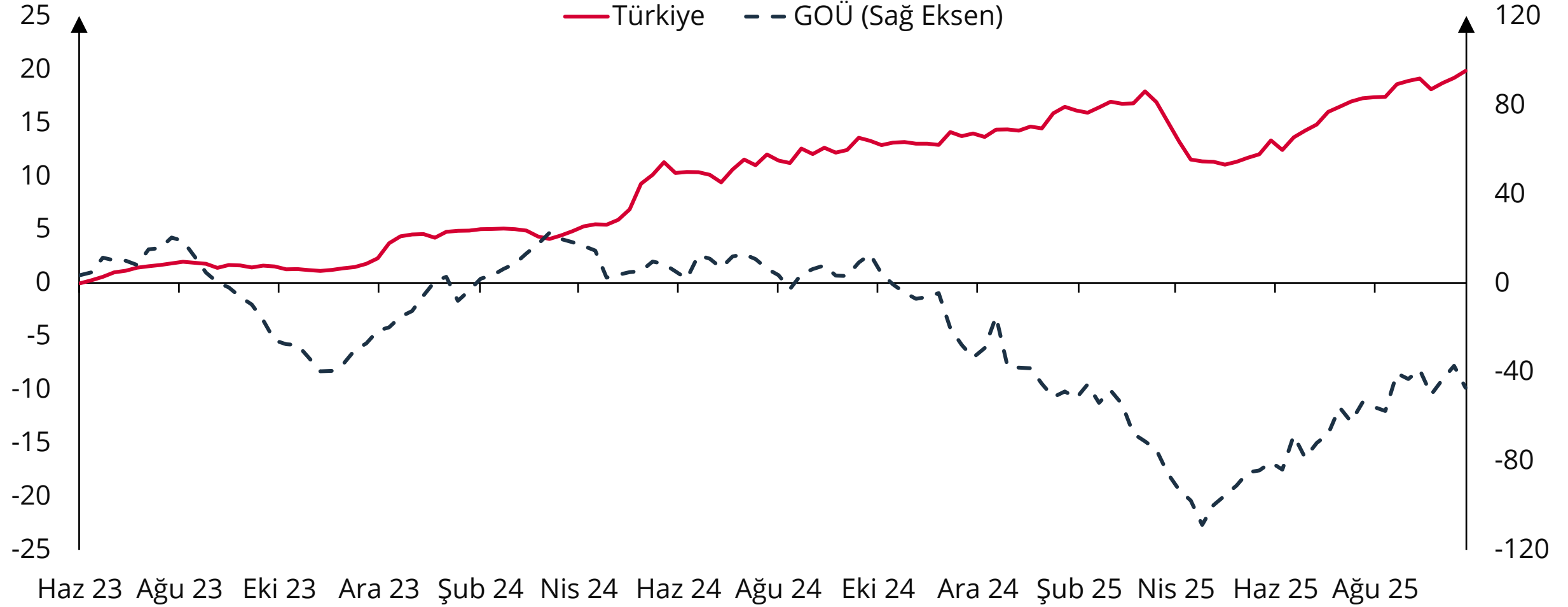

Kaynak: BDDK, TEFAS, TCMB. Son Gözlem: 26 Eylül 2025.

*TL mevduat payının 2011- 2017 yılları arasındaki ortalama değeri yüzde 61'dir. Yatırım fonu dahil TL pay serisinde, menkul kıymet yatırım fonlarında bulunan varlıklar TL ve YP olarak sınıflandırılarak orana dahil edilmiştir. Yatırım fonlarında bulunan mevduat, bankacılık sektörü mevduatından düşülmüştür.

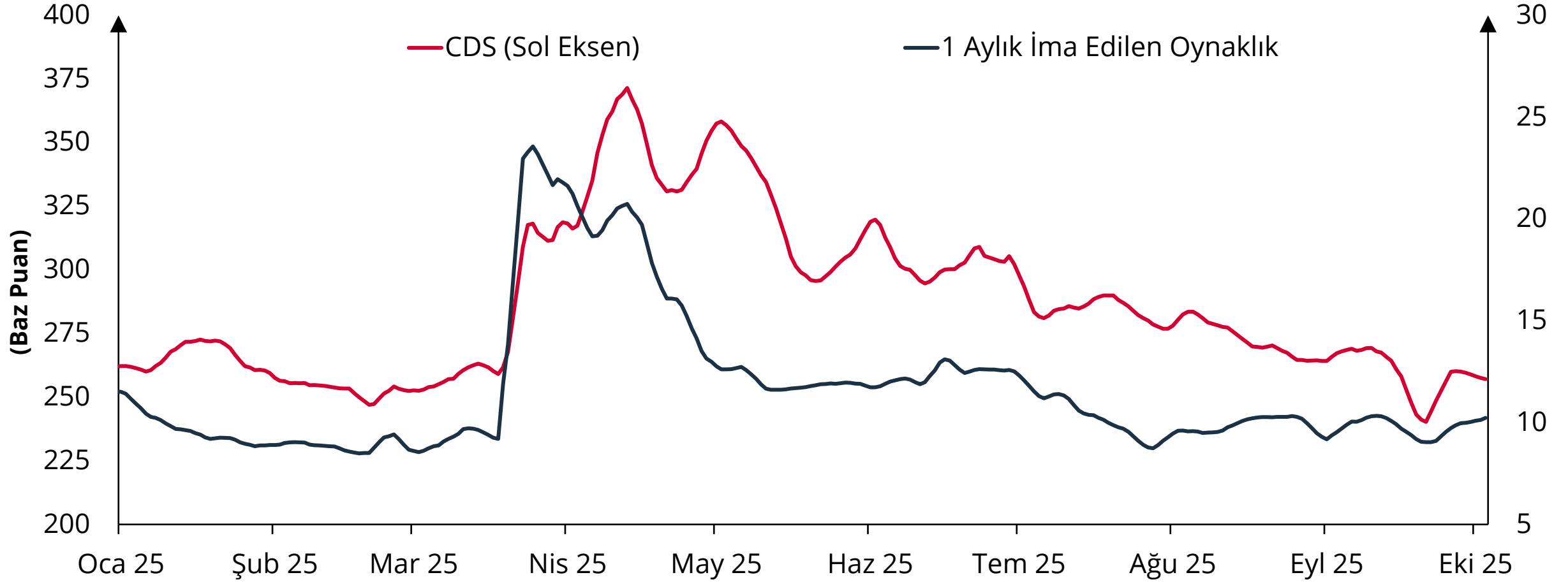
Türkiye'ye yönelik sermaye girişleri ılımlı seyretmektedir.

Gelişmekte Olan Ülkelere ve Türkiye'ye Portföy Akımları (Haftalık, Birikimli, Milyar ABD Doları)

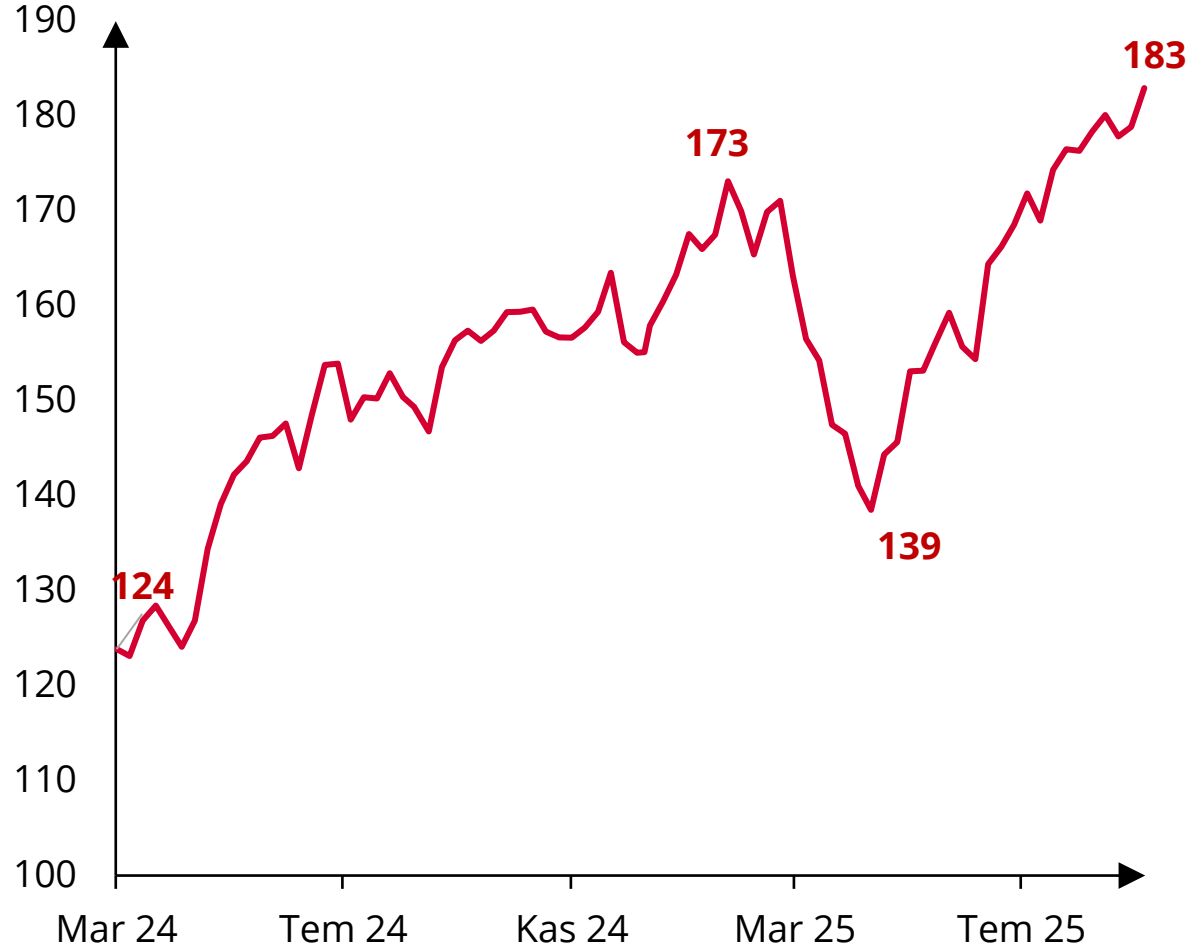
Sıkı para politikası, risk ve oynaklık göstergelerinde iyileşmeye katkı sağlamaktadır.

CDS Primi ve Kur Oynaklığı* (5 Günlük Hareketli Ortalama)

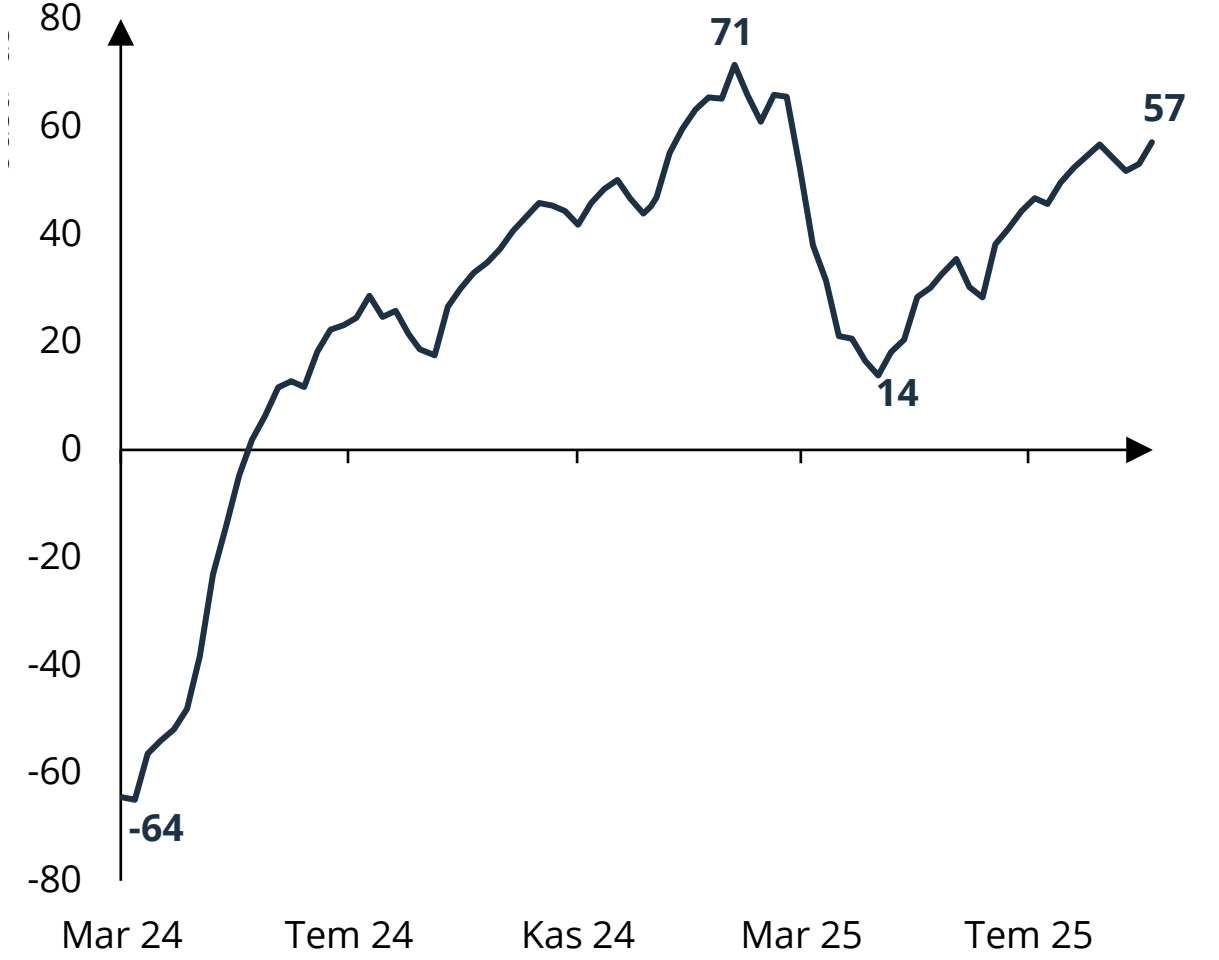

Sıkı para politikası duruşumuz rezervleri desteklemektedir.

Brüt Uluslararası Rezervler* (Milyar ABD Doları)

Swap Hariç Net Rezervler* (Milyar ABD Doları)

GENEL DEĞERLENDİRME

Fiyat istikrarı sağlanana kadar sıkı para politikası duruşu sürdürülecektir.

**Enflasyon
gerçekleşmeleri**

**Enflasyon
ana eğilimi**

**Enflasyon
beklentileri**

**Ara hedeflerle uyumlu biçimde
dezenflasyon sürecinin gerektirdiği
sıkılık sağlanacaktır.**

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI**

www.tcmb.gov.tr